

MAJANDUSAASTA ARUANNE

01. jaanuar 2024 kuni 31. detsember 2024

Osaühing Transpordi Varahaldus

Registrikood: 12927802

Suur-Ameerika 1

Tallinn, 10122

Eesti

E-post: tvh@tvh.ee

Audiitor: KPMG Baltics OÜ

Majandusaasta algus: 01. jaanuar 2024

Majandusaasta lõpp: 31. detsember 2024

Sisukord

Tegevusaruanne.....	2
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	11
Kasumi- ja muu koondkasumi aruanne	11
Finantsseisundi aruanne	12
Omakapitali muutuste aruanne	13
Rahavoogude aruanne	14
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	15
Lisa 1. Arvestuspõhimõtted.....	15
Lisa 2. Müügitulu	26
Lisa 3. Amortisatsioonikulud	27
Lisa 4. Mitmesugused tegevuskulud	27
Lisa 5. Materiaalne põhivara ja müügioteel varad	28
Lisa 6. Raha ja raha ekvivalendid.....	29
Lisa 7. Finantsinstrumendid	30
Lisa 8. Nõuded ja ettemaksed.....	31
Lisa 9. Võlad ja ettemaksed.....	32
Lisa 10. Osakapital	32
Lisa 11. Tulevaste perioodide tulu	32
Lisa 12. Muud kohustised.....	33
Lisa 13. Nõuete ja kohustiste mahakandmised:.....	33
Lisa 14. Laenukohustised	34
Lisa 15. Seotud osapooled.....	36
Lisa 16. Finantsriskide juhtimine	36
Lisa 17. Olulised juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud.....	40
Lisa 18. Sündmused pärast aruandekuupäeva	40
Juhatuse ja nõukogu liikmete allkirjad	41
KAHJUMI KATMISE ETTEPANEK	42

Tegevusaruanne

Asutamine

OÜ Transpordi Varahaldus (edaspidi "TVH" või "Äriühing") on äriühing, mis on asutatud 30. septembril 2015 Eesti Vabariigi kui ainuosaniku poolt eesmärgiga tegutseda investeerimisühinguna (IFRS 10 kohaselt pole tegemist investeerimisüksusega), mis rahastab ja haldab investeringuid põhivarasse transpordi valdkonnas (sealhulgas omandamine ja rentimine). Äriühing kanti äriregistrisse 9. oktoobril 2015.

Äriühingu lennukipark

Äriühingu lennukipark koosneb seitsmest Bombardier CRJ900NG lennukist, seerianumbritega MSN 15211, MSN 15250, MSN 15261, MSN 15262, MSN 15267, MSN 15277 ja MSN 15206.

Kõik äriühingule kuuluvad lennukid on 88-istmelises konfiguratsioonis ja registreeritud Eesti Transpordiameti õhusõidukite registris. Kuni möödunud majandusaasta lõpuni oli lennukite pikaajaliseks rentnikuks Nordic Aviation Group AS („Nordica“) ja lennukite operaatoriks Nordica tütarettevõtte Regional Jet OÜ, mis pakkus oma klientidele reisilennuliinide opereerimise (ACMI) teenuseid Xfly kaubamärgi all. Mõlemad nimetatud äriühingud lõpetasid oma sisulise majandustegevuse 2024. aasta lõpus ning Nordica pankrot kuulutati välja 27.01.2025 ning Regional Jet OÜ pankrot 07.02.2025, millega seonduvalt lõpetas Ühing ka lennukite rendilepingu Nordicaga rentnikupoolsete lepingurikkumiste tõttu.

Omaniku ootused

Eesti Vabariik on osaühingule Transpordi Varahaldus seni seadnud eesmärgiks toimida investeerimisettevõtjana, kes finantseerib ja haldab investeringuid põhivaradesse transpordisektoris (sealhulgas varade omandamine ja rendile andmine).

Eesti Vabariik on otsustanud väljuda riigi äriühingutest, mille eesmärk on tulu teenimine ning ühtlasi puudub avalik eesmärk. Vabariigi Valitsus arutas riigi lennundusettevõtete, mh osaühingu Transpordi Varahaldus erastamise võimalusi 15.02.2024 ning 11.04.2024 valitsuskabineti nõupidamisel. Riigi eesmärgiks on olnud väljuda lennundusettevõtetest riigi jaoks kasumlikumal viisil. Eesmärgi täitmiseks on osaühing Transpordi Varahaldus algatanud äriühingu (varade) müügi protsessid ning kaardistanud kõige tulusamad müügi võimalused.

Osaühing Transpordi Varahaldus on olnud aktsiaseltsi Nordic Aviation Group igapäevane koostööpartner lennukite liisinguteenuste ning lennukite varuosade ja komponentide renditeenuste valdkonnas. Aktsiaselts Nordic Aviation Group on osaühingu Transpordi Varahaldus klient ning oma vara rendile andmise tulud on ettevõtte investeerinud põhivarasse. Üksnes tulu teenimise tegevus ei ole riigi kui omaniku jaoks strateegiliselt vajalik. Võttes aluseks Nordica juhatuse poolt maksejõuetuse väljakuulutamise, on omanik otsustanud lennutegevuse ettevõtlusest terviklikult väljuda.

Transpordi Varahalduse varade ja/või ettevõtte kaardistus näitas, et kõige otstarbekam viis ettevõtlusest väljumiseks on ettevõtte varade müük ja ettevõtte likvideerimine. Sellest tulenevalt tuleb äriühingul niipea kui võimalik viia lõpuni algatatud müügi protsessid ning ettevõtte varad parima võimaliku hinna eest realiseerida. Omaniku ootus on, et 2025. a I poolaasta lõpuks on äriühing läbi viinud varade müügi protsessid ning ettevõtte lõpetamiseks vajalikud tegevused. Äriühing peab varade realiseerimise tehingute tegemisel lähtuma parima võimaliku hinna saavutamise eesmärgist.

Ülevaade omaniku ootuste täitmisest

Kehtivad omaniku ootused kinnitas Äriühingule ainuosaniku 20.11.2024 otsusega taristuminister:

Omaniku ootus toimida investeerimisettevõtjana, kes finantseerib ja haldab investeringuid põhivaradesse transpordisektoris – täidetud.

Omaniku ootus väljuda lennundusettevõttest riigi jaoks kasumlikumal viisil – täitmisel: äriühingu vara kõige tulusamad müügivõimalused on kaardistatud ning müügiprotsessid on algatatud. TVH lennukite müügiks on palgatud rahvusvahelise kogemuse ja -võrgustikuga maakler.

Omaniku ootus, et Äriühing peab varade realiseerimise tehingute tegemisel lähtuma parima võimaliku hinna saavutamise eesmärgist – täitmisel: TVH lennukite müügiks on läbi viidud kahe-etapiline läbirääkimistega enampakkumine, mille tulemusena on välja selgitatud parim pakkumine ning allkirjastatud kavatsuste protokoll (*Letter of Intent*) ostu-müügilepingu läbirääkimiste pidamiseks.

Kapitali juhtimine

Vastavalt omaniku ülesandele on Äriühingu kui rahvusvahelises õhusõidukite pikaajalises liisinguäris tegutseva investeerimisettevõtte optimaalseks omakapitali proportsiooniks tööstusharule tüüpiliselt ja võetud laenu tingimustest lähtuvalt vahemik 25%-50% koguvaradest, millest Äriühing oma finantsplaanide koostamisel lähtus.

31.12.2024 seisuga on antud suhe 67%, arvestades omakapitali 32 683 tuhat eurot ning koguvarade summat 48 887 tuhat eurot (31.12.2023 seisuga – 50%, arvestades omakapitali 34 717 tuhat eurot ning koguvarade summat 69 565 tuhat eurot).

Äriühingu juhtimine

Kuni 27.05.2024 kehtinud omaniku ootuste kohaselt ei ole Äriühingul töötajaid ning kvaliteetset juhtimisteenust ostetakse vabalt turult sisse.

TVH-d juhitakse kahe juhatuse liikme - Ergo Blumfeldt ja Tõnis Tamme poolt, kellega äriühing on sõlminud juhatuse liikme lepingud. Lisaks on advokaadibürooga TRINITI sõlmitud juhtimisteenuste osutamise leping.

Äriühingu tegevust planeerib, korraldab juhtimist ning teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle kolmeliikmeline nõukogu koosseisus: Maigi Pärnik-Pernik (esimees), Raoul Lättemäe ja Ave Henberg.

Käesoleva aastaaruande perioodil pidas nõukogu 15 koosolekut ning neljal korral võttis otsuse vastu koosolekut kokku kutsumata, s.h võttis vastu järgmised olulisemad otsused:

- äriühingu 2023. majandusaasta aruande kinnitamine;
- äriühingu 2023. majandusaasta kasumi jaotamise ettepaneku heakskiitmine;
- nõukogu aruande 2023. majandusaasta kohta heakskiitmine;
- äriühingu eelarve heakskiitmine;
- nõusoleku andmine kasutatud lennukimootori omandamiseks;
- juhatuse liikmete volituste ja teenistuslepingute pikendamine ning juhtimis- ja õigusabilepingu pikendamine ja muutmine;
- juhtimis- ja õigusabilepingu muutmise ja täiendamise kokkuleppe heakskiitmine;

- Erastamist ettevalmistamistavate tegevuste ja nendega jätkamise heakskiitmine;
- lennukite müügiks pakkumiste kutse väljasaatmine;
- TVH lennukite Tallinna lennujaamas parkimiseks, nõuetekohaseks lennukõlblikkuseks vajaliku hoolduse kontrolli (CAMO) jätkuvuseks, parkimisaegse hoolduse ja remondi teostamiseks vajalike lepingute sõlmimise heakskiitmine.

Äriühingu juhatus täidab oma kohustusi, mis on kooskõlas Finantsinspektsiooni poolt vastu võetud Hea Ühingujuhtimise Tava (CGP) soovituslike suunistega. Lisaks CGP-le kohaldub TVH-le ka riigivaraseadus, kuna 100% Äriühingu osadest kuulub Eesti Vabariigile. See tähendab, et kõiki CGP vorminõudeid ei pea ja ei saagi äriühing järgida, eriti nõudeid seoses ainuosaniku koosolekute kokkukutsumisega. Siiski on oluline märkida, et see ei mõjuta äriühingu võlausaldajate ja ainuosaniku õiguste kaitset.

Hea Ühingujuhtimise Tava (CGP) aruanne 2024.a majandusaasta kohta

Tulenevalt riigivaraseaduse § 88 lõike 1 punktist 10 ja Äriühingu põhikirja punktist 5.2.1 on Äriühingul kui riigi äriühingul kohustus rakendada äriühingu juhtimisel CGP-d ning kirjeldada selle järgimist majandusaasta aruande koosseisus.

CGP kohaselt on sealkirjeldatud põhimõtted emitendile täitmiseks soovituslikud ning iga emitent otsustab ise, kas ta võtab need põhimõtted enda juhtimise korraldamise aluseks või mitte. Emitent kirjeldab “täidan või selgitan” põhimõtte kohaselt emitendi juhtimistavasid CGP aruandes ning kinnitab, kas ta järgib CGP-d või mitte. Kui emitent ei järgi CGP-d, esitab ta aruandes mittejärgimise põhjused.

Tulenevalt asjaolust, et Äriühingul on üks osanik (Eesti Vabariik), kuid CGP on järgimiseks eelkõige äriühingule, mille aktsiad on võetud kauplemisele börsil, siis mitmed CGP sätted on Äriühingu suhtes kohaldamatud või oleks nende kohaldamine ebamõistlik ning kulukas. Käesolev aruanne kirjeldab Äriühingu juhtimist ning CGP järgimist juhtimises 2024.a majandusaastal, järgides CGP struktuuri.

1. Üldkoosolek

1.1. Aktsionäride õiguste teostamine

Äriühing järgib CGP-s sisalduvaid aktsionäride/osanike õiguste teostamise ja nende tagamise põhimõtteid. Äriühingu kõrgeimaks juhtimisorganiks on osanike koosolek. Äriühingu ainuosanikuks on Eesti Vabariik, mille osanikuõigusi riigivara valitsema volitatud asutusena teostab Kliimaministeerium, mille esindajaks osanike koosolekul on taristuminister.

Tulenevalt asjaolust, et Äriühingul on üks osanik, siis Äriühing ei järgi ega saagi järgida CGP-d osas, mis käsitleb nn kontrollivat aktsionäri/osanikku või aktsionäride/osanike ebavõrdse kohtlemise ärahoidmist. Äriühing järgib RVS §-s 82 (teabe vahetamine) sätestatut.

1.2. Üldkoosoleku kokkukutsumine ja avaldatav teave

Äriühing järgib CGP-s sisalduvaid osanike koosoleku kokkukutsumise ja avaldatava teabe põhimõtteid.

Tulenevalt asjaolust, et Äriühingul on üks osanik, siis Äriühing ei järgi CGP-d osas, mis näeb ette koosoleku teate, koosoleku päevakorra ja sellega seonduva teabe avaldamise päevalehes ning veebis.

Äriühing järgib nii üldkoosolekute kokkukutsumisel kui ka nende läbiviimisel Kliimaministeeriumi valitsemisel olevate riigi enamusosalusega äriühingute üldkoosolekute töökorda. Äriühing järgib RVS §-s 82 (teabe vahetamine) sätestatut.

1.3. Üldkoosoleku läbiviimine

Äriühing järgib CGP-s sisalduvaid osanike koosoleku läbiviimise põhimõtteid.

Tulenevalt asjaolust, et Äriühingul on üks osanik, siis Äriühing ei järgi CGP-d osas, mis näeb ette koosolekute jälgimise sidevahendi kaudu (nt internet).

Äriühingu osanike korraline koosolek toimub üks kord aastas. Muudel juhtudel vormistatakse ainuosaniku otsus vastavalt äriseadustiku nõuetele kirjalikult. Isikute osalemise puhul koosolekul (nt audiitor) lähtutakse äriseadustiku nõuetest.

2. Juhatus

2.1. Ülesanded

Äriühing järgib CGPs sisalduvaid juhatuse ülesannete täitmise ja kvaliteedi põhimõtteid.

2.2. Koosseis ja tasu

Äriühing järgib CGP-s sisalduvaid juhatuse koosseisu ja tasu põhimõtteid.

Äriühingu juhatuse liikmeteks on Ergo Blumfeldt ja Tõnis Tamme. Tulenevalt asjaolust, et Äriühingul on kaks juhatuse liiget, millisel juhul ei näe äriseadustik ette kohustust valida juhatuse esimeest, siis Äriühing ei järgi CGP-d osas, mis näeb ette juhatuse esimehe valimise.

Tulenevalt asjaolust et, Äriühingus puuduvad pikaajalised preemiasüsteemid, siis Äriühing ei järgi CGP-d osas, mis käsitleb preemiasüsteeme, aktsiaoptsioone, lahkumishüvitisi, jne ning nende kohaldumise põhimõtteid.

Äriühingu juhatuse liikmete tasud 2024. aastal oli 15 000 eurot (bruto). Äriühing avaldab nimetatud tasude suurusel ka oma veebilehel nõukogu aruande osana. Äriühing järgib RVS §-s 80 (nõuded juhtorgani liikme kandidaatidele) ja §-s 86 (juhatuse liikme tasustamine) sätestatut.

2.3. Huvide konflikt

Äriühing järgib CGP-s sisalduvaid juhatuse liikmete huvide konflikti vältimise kohustusi ja põhimõtteid. Seotud osapooltega tehingud on kajastatud Äriühingu majandusaasta aruandes.

Äriühing järgib sisemist regulatsiooni korruptsiooniohu ennetamiseks – korruptsiooniohtu ennetavate meetmete rakendamise kord – mis on avaldatud Äriühingu veebilehel.

Äriühing on RVS § 87 (sisekontroll ja siseaudit) alusel siseauditikohuslane, järgides vastavaid nõudeid ning siseauditi põhimäärust, mis on avaldatud Äriühingu veebilehel.

3. Nõukogu

3.1. Ülesanded

Äriühing järgib CGP-s sisalduvaid nõukogu ülesannete täitmise ja kvaliteedi põhimõtteid.

Äriühingu tegevust planeerib, juhtimist korraldab ning teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle kolmeliikmeline nõukogu.

Äriühingu nõukogu poolt pole komiteesid (auditkomitee, tasustamiskomitee jmt) moodustatud. Äriühing järgib RVS §-s 84 (kohustused nõukogu liikmena) sätestatut.

3.2. Koosseis ja tasu

Äriühing järgib CGP-s sisalduvaid nõukogu koosseisu ja tasu põhimõtteid.

Äriühingu nõukogu liikmed: Maigi Pärnik-Pernik (esimees), Raoul Lättemäe ja Ave Henberg.

Äriühingu nõukogu liikmete tasud 2024. aastal olid järgmised:

- Maigi Pärnik-Pernik (nõukogu esimees) 7564 eurot;
- Raoul Lättemäe 5164 eurot;
- Ave Henberg 5164 eurot.

Äriühing avaldab nimetatud tasude suurused ka oma veebilehel.

Äriühing järgib RVS §-s 80 (nõuded juhtorgani liikme kandidaatidele), §-s 81 (nõukogu liikme valimine ja tagasikutsumine), §-s 83 (andmete esitamine nõukogu liikme kandidaatide poolt) ja §-s 85 (nõukogu liikme tasustamine) sätestatud.

3.3. Huvide konflikt

Äriühing järgib CGP-s sisalduvaid nõukogu liikmete huvide konflikti vältimise kohustusi ja põhimõtteid. Seotud osapooltega tehingud on kajastatud Äriühingu majandusaasta aruandes.

Äriühing järgib sisemist regulatsiooni korruptsioonionu ennetamiseks – korruptsiooniohtu ennetavate meetmete rakendamise kord – mis on avaldatud Äriühingu veebilehel.

Äriühing on RVS § 87 (sisekontroll ja siseaudit) alusel siseauditikohuslane, järgides vastavaid nõudeid ning siseauditi põhimäärust, mis on avaldatud Äriühingu veebilehel.

4. Juhatuse ja nõukogu koostöö

Äriühing järgib CGP-s sisalduvaid juhatuse ja nõukogu koostöö põhimõtteid.

5. Teabe avaldamine

Äriühing järgib CGP-s sisalduvaid teabe avaldamise põhimõtteid.

Tulenevalt asjaolust, et Äriühingul on üks osanik, siis Äriühing ei järgi CGP-d osas, mis näeb aktsionäride teavitamise vähemalt kahe aktsionäri olemasolul, üldkoosoleku toimumist puudutava teabe avaldamist ning aktsionäridevaheliste kokkulepete avaldamist veebilehel.

Tulenevalt asjaolust, et Äriühing ei ole börsiühing, siis Äriühing ei järgi CGP-d osas, mis näeb ette nn finantskalendri ja sellega seonduvad kohustused, finantsanalüütiku teavitamise, analüütikutega andmevahetamise.

Äriühing järgib teabe avaldamisel RVS §-s 97 (äriühinguid ja sihtasutusi puudutava teabe avaldamine) sätestatud. Äriühingu veebilehel on kajastatud omaniku ootused, mis sisaldavad muu hulgas Äriühingu üldisi strateegiasuundi.

6. Finantsaruandlus ja auditeerimine

6.1. Aruandlus

Äriühing järgib CGP-s sisalduvaid aruandluse põhimõtteid ja nõudeid.

Äriühing järgib RVS § 98 jj sisalduvaid aruandluse ja kontrolli nõudeid.

Äriühing koostab finantsaruanded kooskõlas rahvusvahelise finantsaruandluse standardiga (IFRS) nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus.

6.2. Audiitori valimine ja raamatupidamise aastaaruande auditeerimine

Äriühing järgib CGP-s sisalduvaid audiitori valimise ja raamatupidamise aastaaruande auditeerimise põhimõtteid ja nõudeid.

Arvestades audiitorbüroo KPMG Baltics OÜ poolt rakendatava audiitorlepingu vormi (eritingimusi ja üldtingimusi), ei järgi Äriühing CGP-d punktide 6.2.1, 6.2.2 ja 6.2.4 osas.

Tulenevalt asjaolust, et Äriühing ei ole arveldussüsteemi korraldaja, Eesti väärtpaberite registri pidaja, fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing, krediidasutus, kindlustusandja, kindlustusmaakler, reguleeritud väärtpaberiturule kauplemiseks võetud väärtpaberite emitent ja reguleeritud väärtpaberituru korraldaja, siis Äriühing ei järgi CGP-d osas, mis näeb ette „Riikliku finantsjärelevalve teatud subjektide audiitorite rotatsiooni“ juhendi kohaldamist.

Äriühing järgib RVS § 98 jj sisalduvaid aruandluse ja kontrolli nõudeid.

Jätkusuutliku ja vastutustundliku tegevuse (ESG) aruanne 2024.a majandusaasta kohta

Tulenevalt riigivaraseaduse (RVS) § 88 lõike 1 punktist 10 ja osaühingu Transpordi Varahaldus (Äriühing) põhikirja punktist 5.2.1 on TVH-l kui riigi äriühingul kohustus rakendada ühingu juhtimisel jätkusuutliku ja vastutustundliku tegevuse põhimõtteid ning kirjeldada nende järgimist majandusaasta aruande koosseisus.

RVS § 98 lg 1² sätestab, et RVS § 88 lõike 1 punktis 10 nimetatud jätkusuutliku ja vastutustundliku tegevuse põhimõtete järgimise kohta annab äriühing majandusaasta aruandes ülevaate tema hinnangul oma tegevuse olulistest majanduslikest, sotsiaalsetest ja keskkonnamõjudest ning võimalikest muudest olulistest mõjudest, mis võivad mõjutada asjaomaseid huvirühmasid.

Eelnevast tulenevalt esitab Äriühing järgnevalt ülevaate oma tegevuse olulistest majanduslikest, sotsiaalsetest ja keskkonnamõjudest. Arvestades Äriühingu majandustegevuse eripära (kirjeldatud järgnevalt punktides 1-3) ning pärast põhjalikku analüüsi ja arutelu Äriühingu põhiliste koostööpartneritega, on Äriühing jõudnud arusaama ja hinnanguni, et Äriühingu tegevusega ei kaasne muid olulisi mõjusid, mis võiks mõjutada asjaomaseid huvirühmasid ja mis oleksid käesolevas aruandes kajastamata.

1. Majanduslikud mõjud

Eesti Vabariigi kui Äriühingu ainuosaniku ootuseks Äriühingule on muuhulgas olnud, et TVH toimiks investeerimisettevõttena transpordisektoris, omandaks ja/või omaks selleks õhusõidukeid või muud vara ning rendiks neid edasi turutingimustel. TVH on riigivaraseaduse alusel valdavalt tulu saamiseks asutatud äriühing ning sellel on ärilist huvi kandvad eesmärgid.

Äriühingu jaoks on üheks eesmärgiks ka ausa ja eetilise ärikultuuri loomine ja hoidmine ning tugevate majandustulemuste saavutamine. Äriühing lähtub oma igapäevategevuses omaniku ootustest, strateegilistest eesmärkidest, ausatest ja läbipaistvatest juhtimispõhimõtetest, õigusaktidest, põhikirjast, sisekordadest (n korruptsiooniohtu ennetavate meetmete rakendamise kord, siseauditi põhimäärus) ja heast ühingujuhtimise tavast.

Äriühingu lennukipark koosneb seitsmest Bombardier CRJ900NG tüüpi reaktiivmootoritega reisilennukist. Kõik lennukid on registreeritud Eesti Transpordiameti õhusõidukite registris. Äriühing ise ei ole lennukite käitaja, vaid rentis need pikaajaliselt AS-ile Nordic Aviation Group (Nordica). Nordica omakorda rentis lennukid allrendi korras oma tütarettevõttele Regional Jet OÜ (Xfly). Seoses Nordica ja Xfly majandustegevuse sisulise lõppemisega 2024. aasta novembris ning sellele järgnenud pankrotistumisega on Äriühing lennukite rendilepingud rentniku rikkumise tõttu üles öelnud ning parkinud lennukid Tallinna lennujaamas kavatsusega need käesoleval aastal parima turuhinnaga võõrandada.

Äriühingule kuuluvad 88 istekohaga reisilennukid sobivad teenindama eelkõige piirkondlike lennuliine, s.t kuni ca 2000 km kaugusele jäävaid sihtkohti. Äriühingu põhitegevus ei olnud otseselt sõltuv hooajalisusest või äritsükli muutumisest, kuna Äriühingule kuuluvate lennukite kasulik eluiga on pikk (20-30 aastat) ja nende osas olid sõlmitud pikaajalised rendilepingud. Äriühing finantseeris oma majandustegevust omavahenditest ja pangalaenu abil.

Äriühing on nii oma otsese majandustegevuse kui kaudselt ka oma varade väljarendimise kaudu panustanud kõrge lisandväärtusega töökohtade loomisesse ja säilimisse Eestis nii lennukite käitamise, hoolduse ja remondi, lennujaamasteenuste kui ka finants- ja nõustamisteenuste valdkondades.

2. Sotsiaalsed mõjud

Eesti Vabariigi kui Äriühingu ainuosaniku ootuseks Äriühingule on muuhulgas olnud, et Äriühingus (arvestades selle funktsioone) on töötajate arv minimaalne ning kvaliteetset juhtimisteenust ning tegevusvaldkonna spetsiifikast tulenevaid ja eriteadmisi nõudvaid teenuseid ostetakse vabalt turult sisse. Äriühingul ei ole töötajaid ning lähimate aastate jooksul ei plaanita töökohti ka luua. Erinevate teenuste osutamise kaudu on aga Äriühinguga majandusaasta jooksul erineva töökoormusega seotud 10-20 inimest.

Äriühingu viiest juhtorgani liikmest (2 juhatuse liiget ja 3 nõukogu liiget) kolm on meessoost ja kaks naissoost.

Kaudsed sotsiaalsed mõjud seonduvad Äriühingu lennukite senisest kasutamisest koostööpartnerite (Nordica, Xfly) poolt nende majandustegevuses, sh lennukite käitamisest tulenev täiendava tööhõive mõju ning positiivne mõju Eesti majandusele läbi nii lendude korraldamise ja teenindamise kui lennukite remondi- ja hoolduse valdkondades.

Äriühingul puuduvad oma koostööpartnerite suhtes mistahes eelarvamused ning mis iganes alusel diskrimineerimine on teadlikult välistatud.

3. Keskkonnamõjud

TVH on seadnud üheks oma eesmärgiks, et Äriühingu tegevus oleks iga-aastaselt järjest tõhusam ja keskkonnasõbralikum. Äriühing on seadnud eesmärgiks igapäevases tegevuses minna üle võimalikult suures osas paberivabale (digitaalsele) asjaajamisele ja jätkata energia tõhusat kasutamist.

Bombardier CRJ900NG lennukid, mis Äriühingule kuuluvad, kuid mida Äriühing ise ei opereeri, on reaktiivmootoritega regionaallennukite kategoorias kõige tõhusamat tüüpi lennukid (kütusekulu iga lennukilomeetri ning reisija istekoha suhtes). Lisaks sellele on Äriühingule teadaolevalt lennukite senine käitaja Xfly sihiks olnud tarbitava kütusekulu (kui lennunduse peamine negatiivne keskkonnamõju) minimeerimise kõigil oma lendudel. Seejuures kütuse säästmine, olles keskkondlikult vastutustundlik, toob klientidele kaasa ka väiksemad finantskulud, omades seega ka üldist positiivset majanduslikku mõju.

Äriühingule kuuluvate lennukite regulaarsete hooldus- ja remonttööde teostamise kaudu tagab Äriühing väljarenditavate lennukite pika eluea (20-30 aastat), mis otseselt aitab vähendada Äriühingu keskkonnajalajälge, sest selle tulemusena väheneb vajadus ehitada uusi lennukid, mis on suure negatiivse keskkonnamõjuga tegevus.

Kuigi TVH ise talle kuuluvaid lennukid ei opereeri, on Äriühing teadlik keskkonnakaitse huvirühmade muredest seoses lennutranspordiga. Äriühing on toetanud lennukite senise käitaja Xfly eesmärki tarbitava kütusekulu minimeerimiseks ning tunnustanud Xfly'd ja teisi oma koostööpartnereid leidmaks ja arendamiseks uusi keskkonnakaitse võimalusi lennundusvaldkonnas, sealhulgas keskkonnasõbralikumate jätkusuutlike lennukikütuste (SAF) kasutuse osa suurendamine.

Ärikeskkond ja äriühingu laiendamise potentsiaal

Airfinance Journal andmetel on jätkuvad probleemid lennukitööstuse tarneahelates ja lennukitootjate tarnete hilinemine loonud lähiaastateks soodsa keskkonna lennukite liisingule, kõrgematele

liisingumääradele ja jätkuvalt kõrgendatud nõudlusele kasutatud lennundusvarade järele. Ekspertide (Aircap) hinnangul selline pakkumise ja nõudluse suhe rendileandjate kasuks lähiajal jätkub.

Mitsubishi otsused lõpetada oma uue regionaallennuki tüübi (MRJ) väljatootamine ning mitte jätkata Bombardier'ilt omandatud CRJ-tüüpi regionaallennukite tootmist on toonud kaasa olukorra, kus regionaallendudeks sobivaid uusi kuni 100 reisijakohaga reaktiivlennukeid toodavad vaid Embraer (Brasiilia) ja COMAC (Hiina Rahvabariik).

Brasiilia lennukivalmistaja õhusõidukid ületavad tehniliselt aga USA-s suurte lennufirmade ja ametiühingute vaheliste kokkulepete järgsed stardimassi ja reisijakohtade piirangud (nn *scope clauses*), mistõttu nende kasutamine USA siselendudel ei ole siiani majanduslikult mõttekas. *Scope clauses* piirangutesse mahtuvad Bombardier CRJ tooteperekonna (CRJ-200/550/700/900/1000) lennukid moodustavad maailma regionaallennukite koguarvust tänaseks umbes 1/3, mis teevad nendest lennufirmade hulgas jätkuvalt soovitud ning aktiivse järelturuga õhusõidukid.

Mitmed lühemad regionaallennud on asendunud raudtee- või bussiühendustega (seda on mõjutanud investeringud raudteetaristu kiiruste tõstmisesse, suurenenud konkurentsist tingitud bussipiletite odavnemine, rongipiletite müük lennuettevõtjate endi poolt toomaks sel moel reisijaid edasilendudeks suurematesse lennujaamadesse, keskkonnavalaste nõudmiste ja teadlikkuse suurenemine, videokonverentside levik ärilises suhtluses, jms), mis on mõnevõrra vähendanud nõudlust riigisiseste ja lühikeste (kuni 500 km) lennureiside järele, kujundades nii reisijate uusi eelistusi.

Eelkirjeldatud arengud lennundusturul annavad konkurentsist mõningase eelise suurema lennuulatusega regionaallennukitele, s.h TVH lennukiparki kuuluvad Bombardier CRJ-tüüpi õhusõidukid, võrreldes propeller mootoriga lennukitüüpidega nagu ATR, De Havilland, Fokker või SAAB.

Juhtkonna hinnangul toetab nii eelkirjeldatud olukord uute lennukite valmistajate turul, *scope-clauses* piirangud maailma suurimal regionaallennukite turul USA-s kui ka viimati nimetatud trendid Euroopa regionaallendude turul jätkuvalt järelturu nõudlust Äriühingu põhivarade osas ning seeläbi nende turuväärtust.

Juhindudes omaniku ootustest ei ole juhtkond möödunud majandusaastal Äriühingu laiendamise potentsiaali analüüsiga tegelenud vaid on ette valmistanud Äriühingu erastamist selle varade müügi teel.

Aruandeaastal ei algatanud äriühing teadus- ja arendustegevuse projekte, seega vastavad kulutused puudusid.

Informatsioon TVH'le mõju avaldavate finantsriskide ja nende maandamise kohta on toodud Raamatupidamise aastaaruandes lisas 16.

Finantssuhtarvud	2024	2023	
Lühiajaliste kohustiste kattekordaja	11,91	1,60	(a)
Kohustiste ja omakapitali suhe	0,50	1,00	(b)

(a) käibevara/lühiajalised kohustised

(b) kohustised/omakapital

Lühiajaliste kohustiste kattekordaja kasvu ja kohustiste ja omakapitali suhte langust põhjustasid aruandeaastalõpu seisuga tehtud rendilepingute lõpetamisest tingitud nõuete ja kohustiste mahakandmised (lisa 13) ning Äriühingu põhivara ümberklassifitseerimine müügiototel varadeks.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**Kasumi- ja muu koondkasumi aruanne**

Perioodi kohta, mis lõppes 31. detsembril 2024

(tuhandetes eurodes)

	Lisad	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Müügitulu renditeenustest	2	10 535	10 612
Lennukite ja lennukiosade amortisatsioonikulu	3	-5 512	-8 982
Kahjum materiaalseste põhivarade väärtuse langusest	5	-4 176	-12 400
Lennukite hooldus- ja teenindus		-119	0
Brutokasum (-kahjum)		728	-10 770
Kasum varuosade müügist	2	922	1 857
Kasum viivisest	13	1 005	0
Kahjum nõuete ja kohustiste mahakandmisest	13	-2 874	0
Mitmesugused tegevuskulud	4	-394	-307
Muud äritulud/-kulud		-228	361
Ärikahjum		-841	-8 859
Intressitulu		52	108
Intressikulu	14	-1 196	-1 262
Kasum (kahjum) valuutakursi muutustest		488	-283
Muud finantstulud ja -kulud	12	-537	-313
Kahjum (kasum) enne tulumaksustamist		-2 034	-10 609
Perioodi kahjum (kasum) ja muu koondkahjum (-kasum)		-2 034	-10 609
Ettevõtte omanikule jaotatav perioodi kahjum (kasum)		-2 034	-10 609

Lisad lehekülgedel 15-40 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Finantsseisundi aruanne

31. detsembri 2024 seisuga

(tuhandetes eurodes)

VARAD	Lisad	31.12.2024	31.12.2023
Põhivara			
Materiaalne põhivara	5	0	48 151
Nõuded ja ettemaksed	8	0	6 022
Põhivara kokku		0	54 173
Käibevara			
Müügiootel varad	5	39 729	0
Nõuded ja ettemaksed	8	102	3 508
Raha ja raha ekvivalendid	6	9 056	11 884
Käibevara kokku		48 887	15 392
VARAD KOKKU		48 887	69 565
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL			
OMAKAPITAL			
Osakapital	10	1 000	1 000
Ülekurss		31 000	31 000
Kohustuslik reservkapital		300	300
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		2 417	13 026
Aruandeaasta kahjum/kasum		-2 034	-10 609
OMAKAPITAL KOKKU		32 683	34 717
Pikaajalised kohustised			
Tulevaste perioodide tulud	11	0	2 079
Laenukohustised	14	12 100	15 900
Muud pikaajalised kohustised	7,12	0	7 267
Pikaajalised kohustised kokku		12 100	25 246
Lühiajalised kohustised			
Tulevaste perioodide tulud	11	0	330
Laenukohustised	14	3 800	3 800
Muud lühiajalised kohustised	7,12	67	4 517
Võlad ja ettemaksed	7,9	237	955
Lühiajalised kohustised kokku		4 104	9 602
KOHUSTISED KOKKU		16 204	34 848
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL KOKKU		48 887	69 565

Lisad lehekülgedel 15-40 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Omakapitali muutuste aruanne

perioodi kohta, mis lõppes 31. detsembril 2024

(tuhandetes eurodes)

	Osakapital	Ülekurss	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	KOKKU
Saldo 31.12.2022	1 000	31 000	300	13 026	45 326
Aruandeperioodi kahjum	0	0	0	-10 609	-10 609
Saldo 31.12.2023	1 000	31 000	300	2 417	34 717
Aruandeperioodi kahjum	0	0	0	-2 034	-2 034
Saldo 31.12.2024	1 000	31 000	300	383	32 683

Täpsem informatsioon osakapitali ja muude omakapitali kirjete kohta toodud lisas 10.

Lisad lehekülgedel 15-40 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

perioodi kohta, mis lõppes 31. detsembril 2024

(tuhandetes eurodes)

	Lisad	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Rahavood äritegevusest			
Aruandeperioodi kahjum/kasum		-2 034	-10 609
<u>Korrigeerimised:</u>			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	3,5	9 688	21 382
Arvestuslik rent (lineaarse renditulu ja tegelike rendimaksete vahe)	8,13	6 022	-340
Tekkepõhised intressikulud/tulud		1 144	1 154
Valuutakursi muutuste mõju		-488	283
Muutused käibekapitalis			
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	6,9	2 987	-1 435
Tulevaste perioodide tulude muutus	11,13	-2 409	-90
Äritegevusega seotud kohustiste muutus	9,13	-12 434	-2 569
Kokku rahavood äritegevusest		2 476	7 776
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	5	-843	-1 376
Laekunud intressid		49	106
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-794	-1 270
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenu tagasimaksed	14	-3 800	-2 800
Makstud intressid	14	-1 198	-1 257
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-4 998	-4 057
Rahavood kokku		-3 316	2 449
Raha ja raha ekvivalentide muutus			
	7	-3 316	2 449
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		11 884	9 718
Valuutakursside muutuste mõju		488	-283
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	7	9 056	11 884

Lisad lehekülgedel 15-40 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Lisa 1. Arvestuspõhimõtted

OÜ Transpordi Varahaldus (edaspidi “TVH” või “Äriühing”) raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS) nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus. Äriühing on IFRS aruandluse arvestuspõhimõtted võtnud kasutusele alates Äriühingu asutamisest. Ülevaade olulisemate arvestus- ja aruandluspõhimõtete kohta, mida raamatupidamise aastaaruande koostamisel kohaldatakse, on esitatud allpool.

1.1 Üldine informatsioon

OÜ Transpordi Varahaldus on Eesti Vabariigis 09.10.2015.a asutatud äriühing. Ettevõtte registreeritud aadress on Tallinn, Suur-Ameerika tn 1, 10122, Eesti Vabariik. Ettevõtte põhitegevusaladeks on lennukite ja lennukitega seotud varuosade rendile andmine.

Transpordi Varahaldus OÜ ainuosanik, Eesti Vabariik, on 2024. aastal otsustanud väljuda riigi äriühingutest, mille eesmärk on tulu teenimine ning ühtlasi puudub avalik eesmärk. Vabariigi Valitsus arutas riigi lennundusettevõtete, mh Transpordi Varahaldus OÜ erastamise võimalusi. Riigi eesmärgiks on olnud väljuda lennundusettevõtetest riigi jaoks kasumlikumal viisil.

Transpordi Varahaldus OÜ klient lennukite liisinguteenuste ning lennukite varuosade ja komponentide renditeenuste valdkonnas on olnud Aktsiaselts Nordic Aviation Group. Võttes aluseks Nordic Aviation Group juhatuse poolt maksejõuetuse välja kuulutamise, on Äriühingu omanik 2024. aasta novembris otsustanud lennutegevuse ettevõtlusest terviklikult väljuda. Transpordi Varahaldus OÜ varade ja äritegevuse kaardistus näitas, et kõige otstarbekam viis ettevõtlusest väljumiseks on Äriühingu varade müük ja ettevõtte likvideerimine. Sellest tulenevalt tuleb Äriühingul niipea kui võimalik viia lõpuni algatatud müügiprotsessid ning Äriühingu varad parima võimaliku hinna eest realiseerida. Äriühing peab varade realiseerimise tehingute tegemisel lähtuma parima võimaliku hinna saavutamise eesmärgist.

Eeltoodust tulenevalt ei ole käesolev raamatupidamise aastaaruanne koostatud tegevuse jätkuvuse eeldusest lähtuvalt. Varade ja kohustiste väärtuse mõõtmise osas teostatud korrektuurid on kirjeldatud lisades 5 ja 13.

Äriühingu majandusaasta algas 01. jaanuaril 2024 ning lõppes 31. detsembril 2024. Raamatupidamise aastaaruanne on esitatud tuhandetes eurodes, kui ei ole öeldud teisiti.

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada, kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Aruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist. Äriühingu juhatus kinnitas majandusaasta aruande 16.04.2025. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule tuleb majandusaasta aruanne kinnitada nii Äriühingu nõukogu poolt kui ka ainuosaniku poolt üldkoosolekul. Ainuosanikul on õigus keelduda juhatuse poolt koostatud ning kinnitatud majandusaasta aruande kinnitamisest ning paluda uue aruande koostamist.

1.2 Uute IFRS standardite ja tõlgenduste rakendamine

Lisades 1.3-1.16 esitatud arvestuspõhimõtteid on rakendatud IFRS finantsaruannete koostamisel, perioodil, mis lõppes 31. detsembril 2024.

Käesoleva aruande koostamise hetkeks on välja antud uusi rahvusvahelise finantsaruandluse standardeid ning olemasolevate standardite muudatusi ja tõlgendusi, mis on kohustuslikud aruandeaastatele, mis algavad 1. jaanuaril 2024 või hiljem. Ülevaade neist standarditest ning nende tõlgenduste mõjust raamatupidamise aruandele on välja toodud allpool.

(a) Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Äriühing hakkas rakendama alljärgnevaid standardeid alates 1. jaanuarist 2024:

- **„Kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks“** (IAS 1 muudatused)
Kohustised liigatakse pikaajaliseks, kui aruandepäeval eksisteerib õigus arvelduse edasi lükata vähemalt 12 kuud pärast aruandekuupäeva ning edasilükkamisel on sisu (kohustiste liigitamist ei mõjuta juhtkonna kavatsused või hinnangud selle kohta, kas ettevõtte kasutab arvelduse edasilükkamise õigust või otsustab arveldada enne tähtaega).
- **„Eritingimustega pikaajalised kohustised“** (IAS 1 muudatused):
Kui arvelduse edasilükkamise õigus sõltub sellest, kas ettevõtte täidab laenukokkuleppes sätestatud tingimusi (eritingimusi), mõjutavad kohustise liigitamist lühi- või pikaajaliseks ainult need eritingimused, mida ettevõtte peab täitma aruandekuupäeval või enne seda. Eritingimused, mida ettevõtte peab täitma pärast aruandekuupäeva, ei mõjuta kohustise liigitust selle kuupäeva seisuga. Muudatustega nõutakse siiski, et ettevõtted avalikustaksid teabe selliste tulevaste eritingimuste kohta, et aidata kasutajatel mõista riski, et need kohustised võivad kuuluda tagasimaksmisele 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva. Muudatustega selgitatakse ka seda, kuidas ettevõtte liigitab kohustise, mida ta saab tasuda oma aktsiate või osadega (nt konverteeritav võlg).
- **„Tarnijate rahastamise kokkulepped“** (IAS 7 ja IFRS 7 muudatused):
Muudatustega kehtestatakse täiendavad avalikustamisnõuded, mille kohaselt peab ettevõtte esitama oma tarnijate rahastamise kokkulepete kohta teavet, mis võimaldaks kasutajatel (investoritel) hinnata nende kokkulepete mõju ettevõtte kohustistele ja rahavoogudele ning ettevõtte avatust likviidsusriskile. Muudatusi kohaldatakse tarnijate rahastamise kokkulepete (mida nimetatakse ka tarneahela finantseerimiseks, võlgade finantseerimiseks või pöördfaktooringuks) suhtes, millel on kõik järgmised tunnused:
 - rahastuse andja (nimetatakse ka faktooringu andjaks) maksab summad, mille ettevõtte (ostja) oma tarnijatele võlgneb;
 - ettevõtte nõustub võla tasuma kokkulepete tingimuste kohaselt samal kuupäeval, kui makstakse tema tarnijatele, või hilisemal kuupäeval;
 - ettevõttele võimaldatakse pikendatud maksetähtaega või tingimused võimaldavad teha tarnijatele varasema makse, võrreldes asjaomase arve maksetähtajaga.

Muudatusi ei kohaldata siiski nõuete või varude rahastamise kokkulepetele.

Muudatuste rakendamine ei toonud kaasa olulist mõju Äriühingu raamatupidamise aruandele.

(b) Muud jõustumata standardid, tõlgendused ja avaldatud standardite muudatused

Järgnevad uued standardid, tõlgendused ja muudatused ei kohaldu veel 31. detsembril 2024 lõppenud aruandeperioodile. Äriühing ei ole ühtki neist uutest või muudetud standarditest ennetähtaegselt kasutusele võtnud ja tema hinnangul ei avalda need jõustudes Äriühingu raamatupidamise aruandele olulist mõju. Euroopa Liit ei ole nimekirjas toodud muudatusi 2-4 veel heaks kiitnud.

- „Vahetatavuse puudumine“ (IAS 21 muudatused)
- „Finantsinstrumentide liigitamise ja mõõtmise muudatused“ (IFRS 9 ja IFRS 7 muudatused)
- IFRS 19 „Avaliku aruandekohustuseta tütarettevõtted: avalikustatav teave“
- IFRS standardite iga-aastased edasiarendused – 11. köide
- IFRS 18 „Finantsaruannete esitamine ja avalikustamine“.

1.3 Koostamise alused

Aastaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud varade ja finantsinstrumentide puhul, mis on ümber hinnatud ning kajastatud õiglasel väärtuses aruandeperioodi lõpu seisuga, nagu on kirjeldatud vastavates arvestuspõhimõtetes.

1.4 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse sularaha, nõudmiseni hoiuseid, arvelduskontode jääke ning kuni 3-kuulisi deposiite, millel puudub oluline väärtuse muutuse risk. Äriühingu rentnikult laekunud tagatisdeposiitide ja hooldustööde reserve summad kajastatakse piirangutega rahana („*restricted cash*“). Neid summasid hoitakse spetsiaalsetel kontodel, mida muudeks tehinguteks ei kasutata. Täpsem informatsioon raha ja raha ekvivalentide kirjete kohta on toodud lisas 6.

1.5 Tulude arvestus**Renditulu**

Lennukite ja lennukikomponentide rendilepingutest tulenev renditulu kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt. Lennukite rendi puhul kajastatakse rendituluna rendi põhiosa maksed. Juhul, kui lineaarne renditulu ületab sama perioodi rendinõuete summa, siis tekkinud vahe kajastatakse finantsseisundi aruandes kirjel „Nõuded ja ettemaksed“. Kui lineaarne renditulu on sama perioodi rendinõuetest väiksem, siis tekkinud vahe kajastatakse finantsseisundi aruandes kirjel „Tulevaste perioodide tulud – rendi ettemaksed“. Täpsem informatsioon rendilepingutest tulenevate maksete arvestuspõhimõtted on toodud lisas 1.8 „Rendid“. 2024. aastal lõpetati renditulude kajastamine lineaarselt, sest 2024. aastal sai teatavaks asjaolu, et rendilepingud lõpetatakse ennetähtaegselt. 2024. aasta renditulud on kajastatud vastavalt eeldusele, et rendiperiood lõppeb 2024. aastal. Arvestushinnangu muutusel teostati täiendava korrigeerimise, mis on kirjeldatud käesoleva aruande lisas 13 "Nõuete ja kohustiste mahakandmised".

Intressitulu

Intressitulu kajastatakse kasumi (kahjumi-) ja muu koondkasumi (-kahjumi) aruandes kasutades sisemise intressimäära meetodit. Intressitulu koosneb peamiselt intressitulust pangakontodelt ja alla 3-kuulistelt deposiitidelt.

1.6 Välisvaluutas toimunud tehingud

(a) Arvestus- ja esitusvaluuta

Äriühingu arvestus- ja esitusvaluutaks on euro.

(b) Tehingud ja saldod välisvaluutas

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja –kohustused hinnatakse ümber eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutas fikseeritud mittemonetaarsed finantsvarad ja kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse ümber eurodesse õiglase väärtuse hindamise päeval ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsete varade ja kohustuste ümberarvestamisel tekkivad kasumid ning kahjumid kajastatakse kasumi- (kahjumi-) ja muu koondkasumi (-kahjumi) aruandes perioodi tulu ja kuluna. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksed ja materiaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel.

1.7 Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse Äriühingu enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta.

Lennukid

Lennuki soetusmaksumus koosneb lennuki ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, millest kasutatud lennukite puhul on maha lahutatud müüja poolt kaasa antav hooldusreservi summa. Lennukite kulumit arvestatakse soetusmaksumuselt, millest on maha lahutatud hinnanguline lõppväärtus lineaarsel meetodil lennuki hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Lennuki lõppväärtuseks loetakse väärtus, mis jääb lennukil pärast kasulikku eluiga ning millest on maha lahutatud müügikulutused.

Lennukite komponendid

Lennukite komponentidena kajastatakse lennukite regulaarsete suuremahuliste hooldustööde (edasi Hooldusreservi tööd) kulud, mis ei kuulu hooldusreservist rentnikule hüvitamisele. Hooldusreservi tööde kulumit arvestatakse soetusmaksumuselt lineaarsel meetodil vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Hooldusreservi tööd võetakse arvele eraldi põhivara objektina vastavalt töö liigile. Hooldusreservide tööde liigid on järgmised:

- Lennukikere struktuuri hooldus (*Airframe Heavy Structural Maintenance*);
- Telikute hooldused (*Landing Gear Overhaul*);
- Mootori võimsuse taastamistööd (*Engine Performance Restoration*);
- Piiratud elueaga mootori osade hooldus (LLP) (*Engine Life Limited Parts*);
- Abijõuseadme (APU) taastamine (*Auxiliary Power Unit*).

Lennukite tööriistad ja varuosad (sh väljarenditavad lennukite mootorid)

Lennuettevõtetele väljarenditavad lennukite tööriistad ja varuosad või tööriistadest ja/või varuosadest koosnevad varakogumid, mille soetusmaksumus ületab piirmäära 5 tuhat eurot, kajastatakse põhivarana. Tööriistade ja varuosade kulumit arvestatakse soetusmaksumuselt, millest on maha lahutatud hinnanguline lõppväärtus lineaarsel meetodil vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Tööriistade ja varuosade lõppväärtuseks loetakse väärtus, mis jääb varal pärast kasulikku eluiga ning millest on maha lahutatud müügikulutused.

Materiaalse põhivara kulumi arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgile ja lõpetatakse, kui jääkmaksumus on võrdne lõppväärtusega, vara lõplikul kasutusest eemaldamisel või ümberliigitamisel "Müügiotel põhivaraks". Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, kasulikud eluead ja ka lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muudatusena edasiulatuvalt.

Hinnangulised kasulikud eluead on järgmised:

• Lennukid:	12-13 aastat
• Lennukite kapitaalsed hooldustööd:	5-13 aastat
• Lennukite tööriistad ja varuosad va lennukite mootorid:	5 aastat
• Renditavad lennukimootorid:	2-4 aastat

Materiaalse põhivara väärtuse langus

Äriühing hindab igal aruandekuupäeval, kas esineb materiaalse põhivara võimalikule väärtuse langusele esinevaid asjaolusid. Võimalikule väärtuse langusele viitavate asjaolude hindamisel võetakse arvesse rentnikuga seotud informatsiooniallikatest saadud teavet. Väärtuse langusest tulenev kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline väärtus ületab selle kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulutused, või kasutusväärtus, sõltuvalt sellest, kumb on kõrgem. Vara väärtuse langusest tulenev kahjum kajastatakse kuluna perioodil, mil see tekib. Kui väärtuse hindamise tulemusena selgub, et vara üksuse kaetav väärtus on tõusnud, tühistatakse varasem allahindlus kuni summani, mis oleks kujunenud, kui vara väärtuse langust poleks eelnevatel aastatel kajastatud. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumi- (kahjumi-) ja muu koondkasumi (-kahjumi) aruandes kasumina põhivara eelmiste perioodide allahindluse tühistamisest.

Materiaalse põhivara võõrandamine

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Kasumid ja kahjumid, mis kaasnevad varade müügi või mahakandmisega (arvutatakse vastavalt vara võõrandamisest saadava tasu ning bilansilise väärtuse vahena) kajastatakse kasumi- (kahjumi-) ja muu koondkasumi (-kahjumi) aruandes hetkel, mil varad võõrandatakse või kantakse maha.

Müügiotel põhivara

Materiaalne põhivara, mis suure tõenäosusega müüakse aruandekuupäevast alates järgneva 12 kuu jooksul, kajastatakse finantsseisundi aruandes lühiajaliste varade hulgas müügiotel varana, mille väärtuseks on väiksem kahest näitajatest: bilansiline väärtus ja õiglane väärtus, millest on lahutatud müügikulud. Juhul, kui põhivara ümberklassifitseerimisega kaasneb vara väärtuse langus, kajastatakse ümberklassifitseerimise hetkel tekkinud kahjum kasumi- (kahjumi-) ja muu koondkasumi (-kahjumi) aruandes.

1.8 Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina. Äriühingul on kasutusrendilepingud, kus Äriühing on rendileandjaks. Äriühingul puuduvad rendilepingud, kus Äriühing on rentnik.

Äriühing kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel kajastatud lennukid kajastatakse materiaalse põhivarana ja amortiseeritakse alates arvele võtmist kuni kasuliku eluea lõpuni. Amortiseeritav väärtus võrdub soetusmaksumusele, millest on maha lahutatud vara lõppväärtus. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul tuludes (lisa 1.5). Renditulu koosneb fikseeritud ja muutuvatest rendimaksetest, mis kajastatakse tuludes eraldi kirjetel. Fikseeritud on tulu, mis arvutatakse rendilepingute fikseeritud rendimaksete alusel lineaarselt rendiperioodi lõpuni. Muutuva renditulu suurus sõltub valuutast ja lennukite kasutusest (lennutundidest ja -tsüklistest) ning see kajastatakse selle perioodi renditulus, millal leiab aset nimetatud makseid tingiv sündmus või tingimus.

Rendilepingute muudatused

Rendilepingu muudatus kajastatakse eraldi rendina juhul, kui a) muudatusega suurendatakse rendi ulatust, lisades sellele ühe või enama alusvara kasutamisoiguse ja b) rendi hind suureneb tasu võrra, mis vastab ulatuse suurenemise eraldiseisvale hinnale, mida on korrigeeritud vastavalt konkreetse lepingu asjaoludele. Rendileandja arvestab kasutusrendilepingu muudatust uue rendina alates muudatuse jõustumise kuupäevast, käsitledes kõiki algse rendiga seotud ette makstud või akumuliseerunud rendimakseid uue rendi rendimaksete osana.

Rendilepingute alusel saadud tagatisdeposiidid ja hooldusreservid

Rendilepingu alusel saadud tagatisdeposiidid, mis vastavad allolevatele kriteeriumitele, kajastatakse finantskohustisena:

- on riskimaandamise instrument rendiperioodi jooksul;
- tagastatakse rentnikule täies ulatuses rendiperioodi jooksul, välja arvatud juhul, kui rentnik on rikkunud lepingutingimusi;
- selle hoidmisega ei kaasne intressikulu.

Rendilepingu alusel saadud Hooldusreservi maksed kajastatakse finantskohustisena (lisa 1.9), kui peamiselt rentnik kannab rendiperioodi jooksul Hooldusreservi töödega seonduvad riskid. Hooldusreservi eesmärk on koguda vahendeid regulaarsete suuremahuliste hooldustööde jaoks, mis nõuavad olulisi investeeringuid ning samuti aega lennukite oluliste osade kapitaalremondiks. Rentnik tasub hooldusreservi makseid Äriühingule igakuiselt kindlaksmääratud summas, mis vastab rendilepingutes ettenähtud lennukite baaskasutusele. Vajadusel suurendatakse hooldusreservimakseid igal aastal jaanuaris, lähtudes eelneva aasta tegelikust lennukite kasutamisest võrreldes rendilepingus ettenähtud baaskasutusega (kalendriaastal registreeritud lennuki lennutunnid ja lennutsükliid). Hooldusreservi makseid kajastatakse kassapõhiselt (raha laekumise hetkel). Vastavalt Hooldusreservi tööde plaanile on kohustis kajastatud osaliselt lühiajalisena, s.o järgneval majandusaastal planeeritavate tööde maksumus, mis kuulub rentniku poolt tasutud hooldusreservide maksete alusel hüvitamisele ja ülejäänud on kajastatud pikaajalise kohustisena.

Lennukite hooldusreservi töid korraldab rentnik ja Äriühing hüvitab rentnikule töödega seotud kulud hooldusreservist proportsionaalselt lennuki kasutamise statistikale (rentniku lennatud lennutunnid ja

lennutsüklid alates viimasest sama liiki Hooldusreservi tööst). Hooldusreservist makstav hooldustööde hüvitis kajastatakse kohustise vähendamisenä. Juhul, kui laekunud Hooldusreservi makssed hakkavad ületama planeeritud reservi tagasimakseid rentnikule, kajastatakse tagasimakseid ületav summa kasumi- (kahjumi) ja muu koondkasumi (-kahjumi) aruandes muutuva rendimaksena. Juhtkonna hinnangul lennuki hooldusreserviga kaetud hooldustöödega seotud riski kannab rendiperioodi jooksul rentnik, kuivõrd rentnik vastutab hooldustööde õigeaegse tellimise ja teostamise eest ning Äriühingu maksimaalne hooldustööde hüvitamise ulatus on piiratud. Lisaks kannab rentnik rendiperioodil muud jooksvad lennukite hoolduskulud, mis ei vasta põhivarana kajastamise kriteeriumitele.

Esmasel arvele võtmisel kajastatakse tagatisdeposiidid ja Hooldusreservid õiglases väärtuses ning edasi kajastatakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades sisemise intressimäära meetodit, mille tulemusena kajastatakse rendiperioodi jooksul intressikulu (rendi õiglase väärtuse ja rendiperioodi lõpus makstava nominaalväärtuse erinevuse vahe). Tagatisdeposiidi ja Hooldusreservi nominaalsumma ja selle õiglase väärtuse vahe makse laekumisel kajastatakse täiendava rendimaksena, mille rendileandja on ette saanud. Kui tagatisdeposiidid ja hooldusreservid on seotud kasutusrendiga, esitatakse täiendav rendimakse finantsseisundi aruandes kirjel „Tulevaste perioodide tulu“ ja kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt rendituluna.

Igal aruandekuupäeval vaatab Äriühingu juhatus üle hooldusreservi kasutamise plaani, s.o planeeritavate tööde eest makstavate summade suuruse ja ajastuse. Hooldusreservi kasutamise plaani muutmise korral arvutatakse ümber finantskohustise korrigeeritud maksumus, ning muutmise mõju kajastatakse kasumi- (kahjumi-) ja muu koondkasumi (-kahjumi) aruandes kirjel „Kasum (kahjum) hooldusreservi korrigeerimisest“.

1.9 Finantsinstrumendid

Finantsvarasid ja finantskohustisi kajastatakse ajahetkel, mil Äriühing saab vastavate lepingusõtete osapoolteks. Finantsvarad ja finantskohustised kajastatakse algselt õiglases väärtuses. Tehingukulud, mis otseselt seonduvad finantsvarade ja finantskohustiste omandamisega (välja arvatud finantsvarad ja finantskohustised, mida kajastatakse õiglases väärtuses läbi kasumi- (kahjumi-) ja muu koondkasumi (-kahjumi) aruande) lisatakse või lahutatakse finantsvarade või finantskohustiste õiglasest väärtusest nende esmasel arvele võtmisel. Tehingukulud, mis seonduvad finantsvarade või finantskohustist omandamisega, mida kajastatakse läbi kasumi- (kahjumi-) ja muu koondkasumi (-kahjumi) aruande, kajastatakse koheselt kasumi- (kahjumi-) ja muu koondkasumi (-kahjumi) aruandes.

Finantsvarad

Kõigi tavapäraatel turutingimustel toimuvate finantsvarade ostude või müükide kajastamiseks ja kajastamise lõpetamiseks kasutatakse tehingupäevapõhist arvestust. Tavapäraatel tingimustel toimuv ost või müük on finantsvara ost või müük tingimustel, mille kohaselt antakse vara üle ajavahemiku jooksul, mis on kas kehtestatud õigusaktidega või vastavalt turu praktikale. Kõiki kajastatud finantsvarasid mõõdetakse pärast esmast kajastamist tervikuna kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses, vastavalt konkreetse finantsvara liigile. Liigitamine ja esmase kajastamise järgne mõõtmine sõltub finantsvara juhtimiseks valitud ärimudelist ja finantsvara lepingupõhiste rahavoogude iseloomust.

Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad finantsvarad

Võlainstrumente mõõdetakse pärast algset kajastamist korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit, ainult juhul, kui mõlemad järgmised kriteeriumid on täidetud:

- finantsvara hoitakse ärimudeli raames, mille eesmärk on saada lepingupõhiseid rahavooge ja
- finantsvara lepingutingimustest tulenevad rahavood, mis koosnevad ainult põhiosamaksetest ja põhiosa jäägilt arvestatud intressimaksetest kindlaksmääratud kuupäevadel.

Äriühing liigitab korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavateks finantsvaradeks raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjate vastu ja intressinõuded. Sisemise intressimäära meetod on meetod võlainstrumendi korrigeeritud soetusmaksumuse arvutamiseks ja intressitulude jaotamiseks vastavale lepinguperioodile. Sisemine intressimäär on määr, millega diskonteeritakse oodatavad tulevased laekumised võlainstrumendi eeldatava kehtivusaja või vajadusel lühema perioodi jooksul täpselt võlainstrumendi esmasel kajastamisel mõõdetud bruto bilansilisse väärtusesse (võttes arvesse kõiki makstud või saadud tasusid, mis on sisemise intressimäära olemuslikeks komponentideks, tehingukulutusi ja muid lisatasusid või allahindlusi, kuid jättes arvestusest välja eeldatavad tulevased krediidikahjumid). Intressitulu kajastatakse kasumi- (kahjumi-) ja muu koondkasumi (-kahjumi) aruandes kirjel „Finantstulud“.

Finantsvarade ja -kohustiste jaotus kategooriatesse on toodud lisas 7.

Finantsvarade väärtuse langus

Äriühing moodustab reservi korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavatesse võlainstrumentidesse tehtud investeeringute ja rendinõuete eeldatava krediidikahjumi (*Expected Credit Loss*) katteks. Finantsinstrumendi eeldatava krediidikahjumi summat uuendatakse igal aruandekuupäeval, et see peegeldaks pärast instrumendi esmast kajastamist toimunud krediidiriski muutusi.

Äriühing kasutab ostjate vastu tekkinud nõuete ja rendinõuete nende kehtivusajal eeldatava krediidikahjumi kajastamiseks standardis IFRS 9 sätestatud lihtsustatud meetodit. Kui Äriühingul tekib vajadus moodustada allahindlus nõuetele ostjate vastu ja rendinõuetele, siis allahindluse summa võrduks nõuete kehtivusaja jooksul eeldatavalt tekkiva krediidikahjumiga. Nimetatud varade eeldatava krediidikahjumi hindamiseks kasutatakse ajaloolist krediidikahjumi kogemust, mida korrigeeritakse konkreetsete deebitoridega seotud tegurite, üldiste majandustingimuste, aruandekuupäeval finantsvarale rakenduvate tegelike ja prognoositavate tingimuste ja nende suuna hinnanguga ning vajadusel ka raha ajaväärtusega. Kehtivusaja jooksul eeldatav krediidikahjum on eeldatav krediidikahjum, mis tuleneb kõigist finantsinstrumendi kehtivusajal võimalikest kohustuste täitmata jätmise juhtudest.

Finantsvara krediidikvaliteet on langenud, kui on toimunud üks või mitu sündmust, mis avaldavad selle finantsvara eeldatavatele tulevastele rahavoogudele negatiivset mõju. Finantsvara krediidikvaliteet on langenud, kui leiab aset vähemalt üks järgnevatest sündmustest:

- a) emitendi või deebitori olulised finantsraskused;
- b) lepingu rikkumine, nt kohustuse mittetäitmine;
- c) deebitori laenuandja(te) poolt deebitorile tema finantsraskustega seotud majanduslikel või lepingulistel põhjustel järeleandmis(t)e tegemine, mida muul juhul ei oleks tehtud;
- d) deebitori pankrot või muu finantsalane restruktureerimine või
- e) finantsvara aktiivse turu kadumine finantsraskuste tõttu.

Finantsvara krediidikvaliteeti hindamismudelil on kolm faasi, mis baseeruvad krediidiriski muutusel. Kui finantsinstrumendi krediidirisk ei ole pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud, kajastab Äriühing sellele allahindluse 12 kuu jooksul eeldatava krediidikahjumi summas (faas 1). Kui finantsinstrumendi krediidirisk on pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud (faas 2), kajastab Äriühing allahindluse kehtivusaja jooksul eeldatava krediidikahjumi summas. Finantsvara liigub faasi 2, kui tegemist on makseviivitusega vahemikus >30 ja <90 päeva või finantsvaraga, mis on klassifitseeritud kõrgendatud

jälgimise alla või on makseraskuste tõttu restruktureeritud. Meetod on sümmeetriline, st järgnevatel bilansipäevadel, kui finantsinstrumendi krediitkvaliteet paraneb selliselt, et enam ei ole täidetud oluline krediidiriski suurenemise kriteeriumid alates esmasest kajastamisest, siis finantsvara liigub tagasi faasi 1. Lootusetud finantsinstrumendid on faasis 3. Kõik finantsvarad, mis on faasis 3, on krediitkahjumiga.

Äriühing hindab finantsvaraga seotud kohustuse mittetäidetuks, kui see vastab täielikult vara väärtuse languse mõistele või finantsvara on enam kui 90 päeva maksetähtaja ületanud, välja arvatud juhul, kui Äriühingul on toetavaid argumente, miks sellest pikem maksetähtaja ületamine on põhjendatud.

Finantsvarade kajastamise lõpetamine

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kui varad on tagasimakstud või Äriühing kaotab antud vara üle kontrolli (näiteks vara müügi või varaga seotud lepinguliste õiguste kustumise järel). Äriühing omab finantsvara üle kontrolli juhul, kui ta saab põhilise osa varaga seotud tuludest ning ta kannab põhilist osa varaga seotud riskidest. Kontroll varade üle säilib, kui vastaspoolel pole vara tervikuna võimalik müüa sõltumatule kolmandale osapoolle ilma müügipiirangute kehtestamiseta. Finantsvara eemaldamisel finantsseisundi aruandest kajastatakse finantsvara bilansilise väärtuse ja tema eest saadud tasu vahet kasumi- (kahjumi-) ja muu koondkasumi (-kahjumi) aruandes kuluna.

Finantsvarade mahakandmine

Äriühing kannab finantsvara maha, kui ilmneb teavet selle kohta, et tehingu vastaspoolel on tõsiseid rahalisi raskusi või finantsvara bilansilise väärtuse katmiseks ei ole realistlikke väljavaateid, nt kui tehingu vastaspoole suhtes on kuulutatud välja likvideerimismenetlus või pankrot ja Äriühingu juhtkonna hinnangul on summade laekumine ebatõenäoline. Ka siis, kui vara on maha kantud, võib Äriühing jätkata võla sissenõudmist, kasutades selleks oma võlgade sissenõudmisprotseduuridest tulenevaid meetmeid ning vajadusel ka õigusnõustajate abi. Laekunud, kuid varasemalt maha kantud summad, kajastatakse kasumi- (kahjumi-) ja muu koondkasumi (-kahjumi) aruandes.

Finantskohustised

Kõiki finantskohustisi (võlad tarnijatele, laen, muud lühi- ja pikaajalised kohustised, s.h tagatisdeposiidid ja hooldusreservid – lisa 1.8) mõõdetakse esmasel kajastamisel õiglasel väärtusel ja hiljem korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on bilansipäevale järgneva 12 kuu jooksul või Äriühingul puudub tingimusteta ühepoolne õigus lükata kohustise tasumist edasi hilisemaks kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva. Lühiajaliseks liigitatakse ka laenu või võlakirjadega seotud kohustised, mille tagasimakse tähtaeg on aruandekuupäevale järgneva 12 kuu jooksul. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenuga seotud kohustusi, mida laenuandjal oli õigus aruandekuupäeval lepingutingimuste rikkumise tõttu koheselt sisse nõuda.

Finantskohustiste kajastamise lõpetamine

Äriühing lõpetab finantskohustiste kajastamise siis, kui Äriühingu kohustised on rahuldatud, lõpetatud või aegunud. Finantskohustise eemaldamisel finantsseisundi aruandest kajastatakse kohustise bilansilise maksumuse ja tema eest makstud tasu vahet kasumi- (kahjumi-) ja muu koondkasumi (-kahjumi) aruandes tulu või kuluna. Kui finantskohustisega seotud tingimustes toimub oluline muudatus, lõpetatakse esialgse finantskohustise kajastamine ning arvele võetakse muudetud tingimustega finantskohustis. Sellisel juhul finantskohustise eemaldamisel finantsseisundi aruandest kajastatakse esialgse ja uue kohustise bilansilise maksumuse kasumi- (kahjumi-) ja muu koondkasumi (-kahjumi) aruandes tulu või kuluna.

1.10 Finantsvarade ja finantskohustiste saldeerimine

Finantsvarasid ja finantskohustisi saldeeritakse ja esitatakse finantsseisundi aruandes netosummas ainult juhul, kui Äriühingul on juriidiliselt rakendatav õigus kajastatud summasid saldeerida ja Äriühing kavatseb neid varasid saldeerida või realiseerida vara ja tasuda kohustise samaaegselt. Juriidiliselt rakendatav õigus ei tohi olla sõltuv tulevatest sündmustest ja peab olema rakendatav tavapärase äritegevuse käigus ning ka tehingupartneri poolsete lepingurikkumiste, maksejõuetuse ning pankroti korral.

1.11 Osakapital ja kohustuslik reservkapital

Osad on kaasatud omakapitalis. Uute osade emiteerimisega seotud kulutused arvestatakse maha omakapitalist eeldusel, et tegemist on vältimatute lisakuludega, mis on otseselt tehinguga seotud. Äriühingu peamine eesmärk on luua ainuosanikule väärtust majandusnäitajate ja tööstusharu arengute kaudu, et tagada konkurentsivõime ja luua eeldused pikaajalise jätkusuutliku kasumlikkuse saavutamiseks. Omakapitali ja varade suhe 0,5 viitab Äriühingu heale pikaajalisele maksevõime positsioonile. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja Äriühingu põhikirjale on Äriühing kohustatud moodustama kohustusliku reservkapitali. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 osakapitalist. Vastavalt ainuosaniku otsusele võib kohustuslikku reservkapitali kasutada kahjumi katmiseks, samuti osakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid ainuosanikule. Lähtudes eelnevate aastate kasumi jaotamise ettepanekutest ning ainuosaniku poolt tehtud kasumi jaotamise otsusest ületab Äriühingu kohustuslik reservkapital seaduses ja põhikirjas sätestatud miinimummäära andes täiendava finantsstabiilsuse ettevõtte majandustegevusele.

1.12 Seotud osapooled

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks riigiasutusi, ettevõtteid ja riigi osalusega äriühinguid ning sidusettevõtteid. Võtmeisikutena on käsitletud Äriühingu nõukogu liikmeid ja juhatuse liikmeid. Samuti on loetud seotud osapoolteks võtmeisikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid. Täpsem informatsioon tehingutest seotud osapooltega on toodud lisas 15.

1.13 Maksustamine ja edasilükkunud tulumaks

Vastavalt Eesti tulumaksuseadusele ei maksustata Eestis registreeritud ettevõtete jaotamata kasumit. Tulumaksuga maksustatakse kasumi jaotamist, sealhulgas dividendide maksmist. 2024. aastal oli kehtiv tulumaksumäär 20% (20/80 makstavatest netodividendidest) ning kehtis erikord, mis nägi ette madalama tulumaksumäära 14% (14/86 dividendide netosummast) rakendamise regulaarsetele kasumijaotistele. Alates 1. jaanuarist 2025 on dividendide tulumaksumäär 22% (22/78 makstavatest netodividendidest). Regulaarsetele kasumijaotistele varem kehtinud soodusmäär 14% (14/86) on kaotatud ning kõigile dividendidele rakendub ühtne maksustamine.

1.14 Dividendid

Dividende kajastatakse nende välja kuulutamisel jaotamata kasumi vähendusena ning kohustisena ainuosaniku vastu.

1.15 Rahavoogude aruanne

Rahavooge klassifitseeritakse rahavoogudeks äri, investeerimis- ning finantseerimistegevusest. Finantsaruannete koostamisel on rahavood äritegevusest kajastatud kasutades kaudset meetodit, rahavood investeerimis- ning finantseerimistegevusest on kajastatud kasutades otsemeetodit.

1.16 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Korrigeerivad sündmused – need, mis tõendavad aruandekuupäeval eksisteerinud asjaolusid, kajastatakse Äriühingu lõppenud aruandeaasta finantsseisundi- ning kasumi- (kahjumi-) ja muu koondkasumi (-kahjumi) aruandes. Mittekorrigeerivad sündmused – need, mis ei ole seotud aruandekuupäeval eksisteerinud asjaoludega ning on esitatud aastaaruande lisades.

Lisa 2. Müügitulu

(tuhandetes eurodes)

	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Renditulu	10 535	10 612
Renditulu lennukite rendist – fikseeritud rent	8 439	7 941
Renditulu lennukite rendist – muutuv rent	0	367
Renditulu mootorite rendist – muutuv rent	1 885	2 123
Renditulu lennukite tööriistade ja varuosade rendist	211	181

2024. aasta oktoobris teatas Äriühingu rentnik makseraskustest tingitud tegevuse katkestamisest, millele 2025. aasta alguses järgnes rentniku pankrot.

Lennukite rent:

2025. aasta jaanuaris lõpetas Äriühing kõik lennukite kasutusrendilepingud, mille esialgne keskmine kestus oli 12-13 aastat võimaluseta rentniku soovil lepingud ennetähtaegselt lõpetada. Aruandeaastal sisaldas Äriühingu lennukirendi tulu ainult fikseeritud renti. Rendimaksete valuutaks aruandeperioodi esimeses kvartalis olid USD ning järgnevates kvartalites EUR.

Tööriistade ja varuosade rent:

2024. aasta detsembris lõpetas Äriühing tööriistade ja varuosade rendilepingu, mille esialgne kestus oli 5 aastat ning rentnikul puudus ennetähtaegse lepingu lõpetamise võimalus. 2025. aasta veebruaris lõpetati mootorite rendilepinguid, mis ei sätestanud kindlat rendi lõpetamise kuupäeva, kuna mootorite rent pidi kestma hetkeni, millal Äriühingule kuuluvate lennuki mootorid vajaksid vahetust ning selleks planeeriti kasutada väljarenditud mootoreid. Tööriistade ja varuosade rendimaksete valuutaks oli EUR ning lennukite mootorite rendivaluutaks oli USD.

Lisainformatsioon renditavate varade kohta on toodud lisades 3 ja 5.

Kasum varuosade müügist

	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Remontivajavad mootorid	922	1 857

Aruandeaastal müüs Äriühing renditud lennukite kaks ressursi ammendanud remontivajavat mootori tuuma (*engine core*) asendades neid varem ostetud kasutamiskõlblike mootoritega.

Lisa 3. Amortisatsioonikulud

(tuhandetes eurodes)

	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Lennukite ja lennukite komponentide amortisatsioonikulu	4 706	6 485
Mootorite amortisatsioonikulu	806	2 497
Amortisatsioonikulud kokku	5 512	8 982

Renditavate varade amortisatsioonikulu arvestati 2024. aasta lõpuni. Lennukite rendilepingute algusest oli jooksvad hoolduskulud kohustatud katma rentnik, välja arvatud kapitaalsed hooldusreservide kulud, mis tulenesid lennukite kasutamisest enne rendilepingute algust. Erinevalt lennukitest mootorite kulumit ei arvestata lineaarsel meetodil vaid reaalselt lennatud tsüklite ja lennutundide arvu põhjal.

Põhivarana kajastatud lennukite tööriistade ja varuosade varakogumil aruandeperioodil amortisatsioonikulu ei tekkinud. Renditava vara kulumit tekkimine ja selle suurus olulisel määral sõltusid varadega seotud rendilepingute tingimustest. Vastavalt 2019. aastal sõlmitud rendilepingutele ja 2020. aastal sõlmitud rendilepingu muudatusele tööriistade ja varuosade loomuliku kulumise ja nende väärtuse langusega seotud riski kandis rentnik (rentnik kohustus tagastama vara rendileandjale vähemalt samas seisukorras nagu on rentnikule väljastatud ning vara hävinemise korral asendada selle omal kulul vähemalt samaväärse varaga). Seega tööriistade ja varuosade varakogumi lõppväärtus oli rentniku tegevuse lõpetamise hetkeni ligilähedane soetusmaksumusele ning olulisi müügikulutusi vara realiseerimisega ei kaasnud.

Lisainformatsioon põhivarade amortisatsiooni ja väärtuse kohta on toodud lisa 5.

Lisa 4. Mitmesugused tegevuskulud

(tuhandetes eurodes)

	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Teenused	338	265
Juhatuse ja nõukogu tasud	44	38
Muud kulud	12	4
Kokku	394	307

Tasusid maksti kolmele nõukogu liikmele ja kahele juhatuse liikmele. Äriühingus aruandeperioodil töötajaid ei olnud.

Lisa 5. Materiaalne põhivara ja müügiotel varad
(tuhandetes eurodes)

	Lennukid	Lennukite komponendid	Eraldiseisvad mootorid, lennukite tööriistad ja varuosad	Ettemaksed lennukite komponentide eest	Kokku
Soetusmaksumus					
Saldo 31.12.2022	72 746	12 769	6 714	6 935	99 164
Lisandumised	0	1 175	0	240	1 415
Ümberliigitatud	0	6 935	0	-6 935	0
Saldo 31.12.2023	72 746	20 879	6 714	240	100 579
Lisandumised	0	1 266	0	0	1 266
Ümberliigitatud ettemaksetest	0	240	0	-240	0
Ümberliigitatud müügiotel põhivaradeks	-72 746	-22 385	-6 714	0	-101 845
Saldo 31.12.2024	0	0	0	0	0
Akumuleeritud kulum ja allahindlused					
Saldo 31.12.2022	-27 176	-3 642	-228	0	-31 046
Amortisatsioonikulu (lisa 3)	-4 164	-2 321	-2 497	0	-8 982
Väärtuse langus	-9 775	-2 625	0	0	-12 400
Saldo 31.12.2023	-41 115	-8 588	-2 725	0	-52 428
Amortisatsioonikulu (lisa 3)	-2 511	-2 195	-806	0	-5 512
Väärtuse langus	0	-3 664	-512	0	-4 176
Ümberliigitatud müügiotel põhivaradeks	43 626	14 447	4 043	0	62 116
Saldo 31.12.2024	0	0	0	0	0
Jääkmaksumus 31.12.2023	31 631	12 291	3 989	240	48 151
Jääkmaksumus 31.12.2024	0	0	0	0	0

2024. aasta jooksul tehti suuremahulisi hooldustöid kuuele lennukile ning osteti asendusmootor ühele lennukile kokku summas 6 237 tuhat eurot (2023. aastal – 6 631 tuhat eurot), millest Äriühing kajastas lennukite parendusena 1 266 tuhat eurot (2023. aastal – 1 415 tuhat eurot) ning ülejäänud 4 971 tuhat eurot

(2023. aastal – 5 217 tuhat eurot) oli rentniku osa, mis vähendas kogutud hooldusreservi kohustist. 2024. aasta lõpus klassifitseeriti Äriühingu kogu põhivara müügiotel varadeks.

Lisainformatsioon varade kulumi kohta on toodud lisa 3.

Müügiotel varad:

Pärast rentniku tegevuse lõpetamist 2024. aastal avaldas Äriühingu omanik oma plaani müüa Äriühingu põhivara, mille tulemusena kanti põhivarad aruandeaasta lõpu seisuga müügiotel varade reale. Müügiotsust kavatsetakse lõpetada 2025. aastal. Müügiotel lennukite väärtuse leidmiseks kasutati vara müügiomenetluse raames laekunud hinnapakumisi. Nende hinnangute valuutaks on US dollar. USD 1%-line tugevnemine või nõrgenemine EUR suhtes vähendab või suurendab kasumi- ja muu koondkasumi aruande lõpptulemit keskmiselt 371 tuhande euro võrra. Lennukite eraldiseisvate mootorite väärtuse leidmiseks kasutati juhtkonna poolt tellitud eksperthinnanguid ning tööriistade ja varuosade kogumi väärtus põhineb juhtkonna hinnangutel (lisa 17). Tulenevalt jälgitavate sisendite vähesusest klassifitseeruvad ettevõtte müügiotel varad õiglase väärtuse hierarhia 3. tasemele.

	31.12.2024	Kahjum varade ümberklassifitseerimisest
Müügiotel vara	39 729	-4 176
Lennukid (Bombardier CRJ900NG)	37 058	-3 664
Lennukite eraldiseisvad mootorid	1 371	0
Lennukite tööriistade ja varuosade kogum	1 300	-512

Lisa 6. Raha ja raha ekvivalendid

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023
Raha: raha pangakontodel		
Piiranguteta	929	1 982
Piirangutega	8 127	9 902
Raha ja raha ekvivalendid kokku (lisa 7)	9 056	11 884

Piiranguteta raha ja raha ekvivalentide all on kajastatud Äriühingu vabad rahalised vahendid.

Osa Äriühingu pangakontodest ning sinna laekuvad rendilepingutest tulenevad maksed on koormatud pandiga LHV Pank AS kasuks. Pangakontode pantimise nõue tuleneb 2021. aastal sõlmitud laenu tingimustest. Informatsioon panditud kontode jääkide kohta on toodud lisa 14.

2023. aastal sisaldas piiratud raha jääk rentniku ettemakseid lennukite hooldustööde reservide ja tagatisdeposiitide eest. Rentniku tegevuse lõpetamise tõttu rakendunud rendilepingute sätteid vabastasid 2024. aastal Äriühingu hooldusreservi tagasimakse kohutusest ning reserviraha piiramisest. Lisainformatsioon hooldusreservi ja tagatisdeposiidi mahakandmisest on toodud lisa 13.

Lisa 7. Finantsinstrumendid**Finantsinstrumentide jaotus kategooriate lõikes**

(tuhandetes eurodes)

Finantsvarad	31.12.2024	31.12.2023
Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad:		
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 6)	9 056	11 884
Nõuded (lisa 8)	6	3 384
Kokku	9 062	15 268
Finantskohustised	31.12.2024	31.12.2023
Finantskohustised:		
Laenud – lühiajalised kohustised (lisa 14)	3 800	3 800
Laenud – pikaajalised kohustised (lisa 14)	12 100	15 900
Võlad tarnijatele, töötajatele ja intressivõlad (lisa 9)	237	955
Muud lühiajalised kohustised (lisa 12)	0	4 517
Muud pikaajalised kohustised (lisa 12)	0	7 267
Kokku	16 137	32 439

Finantsvarade ja finantskohustiste jääkväärtus, millest on maha arvatud allahindlused, ei erine nende õiglasest väärtusest.

Nõuete ja muude lühiajaliste kohustiste muutuste taga on rendilepingute lõpetamisest tingitud nõuete ja kohustiste mahakandmised (lisa 13).

Finantsvarade krediitkvaliteet

(tuhandetes eurodes)

Äriühing rakendab kõigi ostjate vastu tekkinud nõuete eeldatava krediitkahjumi kajastamisel standardis IFRS 9 sätestatud lihtsustatud meetodit, mis lubab moodustada allahindluse reservi kehtivusaja jooksul eeldatava krediitkahjumi summas. Selleks, et hinnata eeldatavat krediitkahjumit, jagatakse nõuded ostjate vastu ühiste krediidiriski tunnuste ja tähtaja ületanud päevade alusel gruppidesse. Hindamispõhimõtteid on kirjeldatud arvestusmeetodite lõigus „Finantsvarade väärtuse langus“ (lisa 1.9).

Kui finantsvara ei ole tähtaega ületanud ja selle väärtus ei ole langenud, siis üldjuhul hinnatakse selle krediitkvaliteeti sõltumatute krediitdireitingu agentuuride poolt kreditoridele antud reitingute alusel (kui vastaspoolele on reiting antud).

Raha arvelduskontodel ja hoiused reitingute lõikes	31.12.2024	31.12.2023
Aa3	929	2 329
Baa3	8 127	9 555
Kokku	9 056	11 884

Rahaliste jääkide krediitkvaliteedi hindamisel kasutab Äriühing reitinguagentuuride Moody's krediitdireitinguid. Juhatus on hinnanud, et krediitdasutuste nõuded kannavad madalat krediidiriski, arvestades nende krediitdireitingut, finantsseisundit ja lühiajalist majanduslikku väljavaadet.

Äriühingu finantsvarades kajastatud nõuded seisuga 31.12.2024 koosnevad peamiselt ettemaksetest Maksu- ja Tolliametile ja tagastamisele kuuluvast käibemaksunõudest.

Nõuete vanuseline jaotus:

Üle tähtaja	31.12.2024	31.12.2023
Kuni 30 päeva	6	1 214
31-60 päeva	0	655
61-90 päeva	0	206
Üle 91 päeva	0	1 309
Nõuded ja ettemaksed kokku (lisa 8)	6	3 384

Aruandeaasta lõpu seisuga kajastatud finantsvarade ja rahaliste jääkide võimalik krediitkahjum on ebaoluline ning ei olnud seisuga 31.12.2024 finantsseisundi aruandes kajastatud. Lisainformatsioon nõuete mahakandmise kohta on toodud lisa 13.

Lisa 8. Nõuded ja ettemaksed (tuhandetes eurodes)

	31.12.2024		31.12.2023	
	< 1 aasta	1-5 aastat	< 1 aasta	1-5 aastat
Rendinõuded	0	0	3 382	0
Lühiajalised intressinõuded	6	0	2	0
Nõuded kokku	6	0	3 384	0
Maksude ettemaksed	66	0	67	0
Käibemaksu tagastusnõuded	30	0	17	0
Ettemaksed	0	0	40	0
Ettemaksed kokku	96	0	124	0
Arvestuslik rendinõue	0	0	0	6 022
Muud nõuded kokku	0	0	0	6 022
Kokku	102	0	3 508	6 022

Informatsioon rendinõuete ja arvestusliku rendinõude mahakandmisest on toodud lisa 13.

Arvestusliku rendinõude mahakandmine:

Arvestusliku rendinõudena kajastati renditulu ja rendimaksete vahed. Tulenevalt 2020. aasta lõpus sõlmitud rendilepingu muudatustest perioodil 2021-2023 ületas lineaarsel meetodil kajastatud renditulu lepingulisi rendimakseid, mille tulemusena tekkis viie lennuki osas pikaajaline arvestusliku rendi nõue. Kahe ülejäänud lennuki osas oli kajastatud arvestuslik rendikohustus (lisa 11), kuna nende lennukite lepingulised maksed

kuni 2020. aasta lõpuni ületasid lineaarset renditulu. Äriühingu kohustus kajastada renditulu lineaarsel meetodil tulenes rahvusvahelisest finantsaruandluse standardist ning põhines eeldusel, et rendilepingud kestavad katkestamatult 2029-2030 aastani. Lepingute ennetähtaegne lõpetamine põhjustas lineaarse müügitulu arvestuse katkestamist ning arvestuse käigus tekkinud nõuete mahakandmist. Lisainformatsioon arvestusliku rendinõude mahakandmise kohta on toodud lisa 13.

Lisa 9. Võlad ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023
Võlad tarnijatele	222	941
Võlad töötajatele	3	1
Lühiajalised intressivõlad	8	11
Muud viitvõlad	4	3
Võlad ja ettemaksed kokku (lisa 7)	237	955

Tarnijatele võlgade kahanemise taga on lennukite remonditööde eest makstud ja rendinõuetega tasaarveldatud arved.

Lisa 10. Osakapital

	31.12.2024	31.12.2023
Osakapital (eurodes)	1 000 000	1 000 000
Osade arv	1	1
Osa nominaalväärtuses (eurodes)	1 000 000	1 000 000

Sissemakse osakapitali kajastati ühingu registreerimisel 9. oktoobril 2015. aastal. Ülekursina sissemakstud summa oli 31 000 tuhat eurot.

Äriühingu jaotuskõlbulik omakapital seisuga 31.12.2024 on 383 tuhat eurot (31.12.2023: 2 417 tuhat eurot), mis võrdub 2024. aasta koondkahjumi ja eelmiste perioodide jaotamata kasumi summaga. Dividendide väljakuulutamisel oleks maksimaalne kaasnev tulumaksukohustus summas 84 tuhat eurot (31.12.2023: 483 tuhat eurot).

Lisa 11. Tulevaste perioodide tulu

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023
Tulevaste perioodide tulu kokku	0	2 409
Pikajaline	0	2 079
Lühiajaline	0	330

Tulevaste perioodide tulu saldo tekkis renditulu ettemaksetest kajastatud lineaarse müügitulu arvestusmeetodi rakendamise tõttu. Rendilepingute ennetähtaegne lõpetamine põhjustas lineaarse müügitulu arvestuse katkestamist ning arvestuse käigus tekkinud kohustiste mahakandmist. Lisainformatsioon tulevaste perioodide tulu mahakandmise kohta on toodud lisa 13.

Lisa 12. Muud kohustised

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023
Pikaajalised kohustised		
Hooldusreserv - hinnanguline tagasimakse periood on 1-5 aasta	0	6 175
Tagatisdeposiidid - hinnanguline tagasimakse periood on üle 1 aasta	0	226
Tagatisdeposiidid - hinnanguline tagasimakse periood on üle 5 aasta	0	866
Kokku (lisa 7)	0	7 267
Lühiajalised kohustised		
Hooldusreserv - hinnanguline tagasimakse periood on 12 kuud	0	4 517
Tagatisdeposiidid – tasaarveldatud nõuetega 2025. aastal	67	0
Kokku (lisa 7)	67	4 517

Tagatisdeposiidid ja hooldusreservid on maksed, mida rentnik maksab Äriühingule, maandades rentniku võimaliku maksejõuetusega seotud riski. Tagatisdeposiidid on lepingulised rendiperioodi lõpus tagasimakstavad ühekordsed deposiidid. Hooldusreservid on raha, millest rendileandja kompenseerib teostatud lennukite suuremahulised hooldustööd. 2024. aastal kogus Äriühing rentnikult hooldusreservi 4 167 tuhat eurot (2023. aastal – 2 121 tuhat eurot). Perioodil kuni aruandeaasta lõpuni kajastati tagatisdeposiidid ja hooldusreservid finantskohustiste koosseisus korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades sisemise intressimäära meetodit. Korrigeeritud soetusmaksumus leiti diskonteerides tulevasi lepingulisi rahavooge sisemise intressimääraga.

Aruandeaasta lõpus muutusid tulenevalt rendilepingutest tagatisdeposiidid ja hooldusreservid rentnikule mittetagastatavateks, mille tulemusena liigitati eelmainitud kohustised lühiajaliseks. Ümberliigitamisega kaasnenud kahjum 537 tuhat eurot kajastati kasumi- (kahjumi-) ja muu koondkasumi (-kahjumi) aruandes kirjel „Muud finantstulud ja -kulud“. Tagatisdeposiiti kasutati rentniku tasumata võla katmiseks ning hooldusreserv oli maha kantud (lisa 13).

Lisa 13. Nõuete ja kohustiste mahakandmised

(tuhandetes eurodes)

Rendilepingutest tulenevalt tekkis Äriühingul 2024. aasta lõpus juriidiline õigus kanda enda tuludesse seni tagasimakstava kohustisena kajastatud hooldusreservi jääk (lisa 12) ning saldeerida muud rendilepingutega seotud finantsvarad ja finantskohustised. Laekumata rendinõuded rentnike vastu olid aruandeaasta lõpu

seisuga kantud maha. Lisaks tehti renditulu lineaarse arvestuse tõttu tekkinud nõuete ja kohustiste mahakandmised (lisad 8 ja 11).

	Kasum (kahjum) nõuete ja kohustiste mahakandmisest
Nõuded:	-16 606
Arvestuslikud rendinõuded (lisa 8)	-6 026
Rendinõuded	-10 580
Kohustised:	13 732
Hooldusreserv	11 319
Tulevaste perioodide tulud (lisa 11)	2 413
Kokku kahjum mahakandmisest	-2 874

Aastalõpu seisuga tasaarveldas Äriühing rentniku makstud tagastisdeposiidist 1 259 tuhat eurot rentniku tasumata rendinõuetega, sealhulgas lepingulise tähtjaks tasumata rendi ja hooldusreservi viivisega 1 005 tuhat eurot.

Lisa 14. Laenukohustised (tuhandetes eurodes)

2021. aastal sõlmisid Äriühing ja AS LHV Pank laenulepingu eesmärgiga refinantseerida Äriühingu 2017. ja 2018. a emiteeritud võlakirjad. Refinantseerimislaen summas 23 000 tuhat eurot (alusvaluutaks on euro) on sõlmitud viieks aastaks esialgse intressimääraga 4,25% + 6k Euribor. 2022. aastal alandas pank lepingus ettenähtud korras intressimäära tasemele 2,65% + 6 kuu Euribor. Äriühing maksab intressimakseid igakuiselt vastavalt tagasimaksegraafikule, mis uuendatakse koos 6k Euriboriga kaks korda aastas iga kuue kuu tagant. Äriühingule on laenulepinguga seatud ka täiendavad eritingimused, millele peavad Äriühingu majandusnäitajad vastama laenu tagasimaksmise lõpuni. Seisuga 31.12.2024 ei olnud Äriühing ühtegi nendest eritingimustest rikkunud.

Laenukohustised tagasimaksetähtaja järgi:

31.12.2024 seisuga	< 1 aasta	1-5 aastat	Tagastamise tähtaeg
Laen	3 800	12 100	2026.a.

Saadud laenu jääk

Saldo 31.12.2022 (lisa 7)	22 500
Saadud laenu tagasimaksed	-2 800
Saldo 31.12.2023 (lisa 7)	19 700
Saadud laenu tagasimaksed	-3 800
Saldo 31.12.2024 (lisa 7)	15 900

Saadud laenu intressikohustis

Tekkepõhine intressikohustis 31.12.2022	6
2023. aasta intressikulu	1 262
2023. aastal välja makstud	-1 257
Tekkepõhine intressikohustis 31.12.2023	11
2024. aasta intressikulu	1 196
2024. aastal välja makstud	-1 198
Tekkepõhine intressikohustis 31.12.2024	9

Laenutagatised on alljärgnevad:

- registerpant seitsmele lennukile Bombardier CRJ900 („tagatud lennukid“);
- tagatud lennukite ja majandustegevuse kindlustusnõuete pant ja tingimuslik loovutus;
- teatud pangakontode pant;
- tagatud lennukite rendilepingust tulenevate nõuete pant ja tingimuslik loovutamine tagatisena.

Laenu tagatiseks seatud lennukite jääkväärtus finantsseisundi aruandes

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2024
Lennukite arv	7
Parendatud lennukite väärtus (lisa 5)	37 058

Laenulepingu tingimused nõuavad muuhulgas tagatiseks seatud lennukite kuurendi, hooldusreservi ja tagatisdeposiidi maksete laekumist LHV pangakontodele. Eelnimetatud pangakontod on panditud laenuandja LHV Pank AS kasuks. Panditud kontode jäägid on Äriühingu finantsseisundi aruandes kajastatud rahana (lisa 6). Panditud arvelduskontodel puuduvad otsesed raha kasutamise piirangud, v.a lepingus konkreetselt sätestatud alusel. Äriühingu intressikandvad kohustused ei tohi ületada 50% panditud lennukite väärtusest iga kalendriaasta viimase päeva seisuga (50% 31.12.2023.a. seisuga). Laenulepingu rikkumise („Event of Default“) korral on panditud kontode kasutamine piiratud ning lubatud on üksnes sihtotstarbeline raha kasutamine – eelkõige lennuki hooldustööde hüvitiste väljamaksed sama lennukiga seotud hooldusreservi kontolt. Seisuga 31.12.2024 panditud kontode hulka kuulusid kõigi lennukite rendi, hooldusreservi ja tagatisdeposiidi makseteks määratud LHV pangas asuvad pangakontod.

Panditud LHV arvelduskontode jäägid

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023
Lennukite kuurendi maksed	5 695	6 287
Lennukite hooldusreservi maksed	2 389	1 921
Lennukite tagatisdeposiidid	43	1 347
Kokku panditud arvelduskontode jäägid	8 127	9 555

Lisa 15. Seotud osapooled

(tuhandetes eurodes)

Aruandeperioodi jooksul seotud osapoolte tehingud hõlmavad tehinguid riigi omanduses oleva äriühinguga Nordic Aviation Group AS (ja selle tütarühinguga Regional Jet OÜ) ning äriühinguga, mis osutab juhtimis- ja õigusabiteenust (Advokaadibüroo TRINITI OÜ).

	31.12.2024		31.12.2023	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Muud riigi omandis olevad ettevõtted	0	67	3 382	12 655
Ettevõtted, kes osutavad juhatuse liikme teenuseid	0	74	0	18
Kokku	0	141	3 382	12 673

	01.01.2024-31.12.2024		01.01.2023-31.12.2023	
	Müügid	Ostud	Müügid	Ostud
Muud riigi omandis olevad ettevõtted*	16 629	4 724	11 974	6 391
Ettevõtted, kes osutavad juhtimisteenust	0	225	0	137
Kokku	16 629	4 949	11 974	6 528

* Müügid sisaldavad lennukite, lennukite tööriistade ja varuosade rendimakseid. Ostud sisaldavad lennukite mootorite ja Hooldusreservi tööde soetust.

	01.01.2024-31.12.2024	01.01.2023-31.12.2023
Tagasimaksed hooldusreservist		
Muud riigi omandis olevad ettevõtted (lisa 5)	4 971	5 217

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	01.01.2024-31.12.2024	01.01.2023-31.12.2023
Arvestatud tasu	33	28

Tegev- ja kõrgema juhtkonna koosseisu kuuluvad Äriühingu juhatuse ja nõukogu liikmed. Juhatuse liikmetega sõlmitud kokkulepped ei näe ette hüvitist lepingu lõppemise korral.

Lisa 16. Finantsriskide juhtimine

(tuhandetes eurodes)

Finantsriskid

Äriühingu ainsa kahe rentniku tegevuse lõpetamine muutis Äriühingule mõju avaldavate finantsriskide kombinatsiooni. Riskide hulgas ei ole enam rentnikuga seotud krediidiriski. Samal ajal aruandeaastal alustatud varade müügiprotsess ning plaanitav pangalaenu tagasimakse suurendavad muude finantsriskide esinemise tõenäosust: likviidsusrisk ja tururisk (sh varade väärtuse risk, intressimäära risk, välisvaluuta risk,

ning hinnarisk). Finantsriskide juhtimise eesmärk on nende leevendamine ja finantstulemuste volatiilsuse vähendamine.

Intressimäära risk on finantsinstrumentide tuleviku rahavoogude muutuse risk, mis tuleneb turu intressimäärade muutustest või Äriühingu finantsnäitajatest. Turu intressimäärade muutused mõjutavad peamiselt pikaajalist intressikandvat laenukohustist, mille tagasimaksetähtaeg on 2026. aastal. Laenu maksimaalne intressimäär on $4,25\% + 6k$ Euribor, kuid alates 2022. aastast kehtib alandatud intressimäär $2,65\% + 6k$ Euribor. Alandatud intressimäär võimaldatakse laenuandja poolt juhul, kui Äriühingu aruandeperioodide finantsnäitajad vastavad laenulepingus sätestatud kriteeriumitele. Kui aruandekuupäeval oleks toimunud 100 baaspunkti suurune tõus intressikandvate finantskohustiste intressimäärades, suureneks kahjum ja väheneks omakapital järgmise 12 kuu jooksul 183 tuhande euro võrra (31.12.2023: 186 tuhande euro võrra) eeldusel, et ülejäänud muutujad on konstantsed. Muu intressimäära riski maandamiseks korraldab Äriühing regulaarset kommunikatsiooni laenuandjaga, mille raames lepivad vajadusel osapooled lisagarantiide osas kokku. Aruandeaasta lõpus deponeeris Äriühing eraldi arvelduskontole pangaga kokkuleppel 5 198 tuhat eurot, millest 2 850 tuhat eurot maksti laenuandjale ennetähtaegselt 2025. aasta alguses (lisa 18). Tagasimakse tulemusel oluliselt vähenes Äriühingu laenu tulevane intressikulu 2025. aasta lõpuni.

Likviidsusrisk on oht, kus Äriühing ei suuda täita rahalisi kohustusi rahavoo puudujäägi tõttu. Pärast rendilepingute lõpetamist on Äriühingu likviidsusrisk enamasti seotud varade müügist tuleneva väärtuse riskiga, ehk sellest, kui kiiresti ja mis hinnaga vara müüakse ning millal toimub saadud pangalaenu tagasimakse. Vara müügihinnaga seotud riski maandab asjaolu, et ka kõige konservatiivsema hinnangu puhul on vara väärtus tagasimakstavast laenusummast oluliselt suurem, mida tõestavad müügimenetluse käigus laekunud potentsiaalsete ostjate hinnapakkumised. Laenu lõpliku tagastamisega seoses ei ole veel allkirjastatud tagastamisekuupäeva muutvat kokkulepet, kuid lepingust tulenevalt tagastatakse laen peale panditud vara müüki. Müügi protsess kavatakse lõpuni viia 2025. aastal.

Järgnev likviidsusanalüüs näitab Äriühingu finantsvarade ning lühi- ja pikaajaliste finantskohustiste jaotumist tähtajaliselt:

Finantsvarad	Intress	<1 kuu	1-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	üle 5 aasta	Kokku	Väärtus finantsseisundi aruandes
31.12.2024 seisuga								
Intressi mittekandvad		9 062	0	0	0	0	9 062	9 062
Kokku		9 062	0	0	0	0	9 062	9 062

Finantskohustised	Intress	<1 kuu	1-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	üle 5 aasta	Kokku	Väärtus finantsseisundi aruandes
31.12.2024 seisuga								
Intressi mittekandvad		165	72	0	0	0	237	237
	2,65%-4,25%+6kuu							
Intressikandvad	EURIBOR	0	2 850	950	12 100	0	15 900	15 900
Kokku		165	2 922	950	12 100	0	16 377	16 377

Finantsvarade ja -kohustiste saldo								
31.12.2024		8 897	-2 922	-950	-12 100	0	-7 074	-7 074

Finantsvarad	Intress	<1 kuu	1-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	üle 5 aasta	Kokku	Väärtus finantsseisundi aruandes
31.12.2023 seisuga								
Intressi mittekandvad		1 984	1 152	7 809	3 225	1 098	15 268	15 268
Kokku		1 984	1 152	7 809	3 225	1 098	15 268	15 268

Finantskohustised	Intress	<1 kuu	1-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	üle 5 aasta	Kokku	Väärtus finantsseisundi aruandes
31.12.2023 seisuga								
Intressi mittekandvad		65	871	5 003	6 478	1 098	13 515	12 739
	2,65%-4,25%+6kuu							
Intressikandvad	EURIBOR	0	950	2 850	15 900	0	19 700	19 700
Kokku		65	1 821	7 853	22 378	1 098	33 215	32 439

Finantsvarade ja -kohustiste saldo								
31.12.2023		1 919	-669	-44	-19 153	0	-17 947	-17 171

Finantsvarade ja -kohustiste negatiivne saldo, mis kajastub likviidsusanalüüsis perioodil 1-5 aastat, on kaetud tulevase varade müügiga.

Tururisk väljendub selles, et turuhindade võimalikud muutused, nagu lennukite ja nende varuosade hindade kõikumised, võivad mõjutada Äriühingu sissetulekut, tulu ja varade väärtust. Kõige suurema osa varadest moodustavad lennukid – üle 90% (lisa 5). Globaalsel turul hindade kõikumine ei avalda olulist mõju lennukite väärtusele, kuna müügitehing suure tõenäosusega viiakse lõpuni 2025. aastal ning lühiajalises perspektiivis püsivad lennukite hinnad enam-vähem samal tasemel. Lennukite hinda mõjutab suures osas nende tehniline seis. Lennukite õiglane väärtus põhineb müügimenetluse raames saadud ja kinnitatud hinnapakkumisel (lisa 18), millest on lahutatud eeldatavad müügikulud ja võimalikud lennukite tehnilisest seisust tulenevad allahindlused (5%-7%). Kui kõnealused allahindlused kasvavad kuni 10%-ni, siis Äriühingu kahjum süveneb 1 401 tuhande euro võrra.

Äriühing on valuutariski osas avatud nii tehingu- kui ka konverteerimise riskile, kuna osa Äriühingu rahast hoitakse USA dollarites ning lennukite müügihinna valuutaks on samuti USA dollar. Olukorras, kus varade kogumaht ületab tagasimaksvaid kohustusi rohkem kui 2 korda, ei avalda USD/EUR kursimuutus kriitilist mõju Äriühingu võimekusele maksta jooksvad kulud ja laenumaksed. Lisaks saab nimetatud riski leevendada pideva valuutakursi muutuste tavapärase valuutariski maandamisinstrumentide (valuuta forward- ja swap-tehingud) kasutamise juhtumil kui selleks tekib vajadus.

Raha arvelduskontodel valuutade lõikes	31.12.2024	31.12.2023
USD (tuhandetes USA dollarites)	7 049	10 936
EUR (tuhandetes eurodes)	2 271	1 987
Kokku (tuhandetes eurodes)	9 056	11 884

Varad (va raha) valuutade lõikes	31.12.2024	31.12.2023
USD (tuhandetes USA dollarites)	38 500	3 597
EUR (tuhandetes eurodes)	2 671	54 426
Kokku (tuhandetes eurodes)	39 729	57 654

Kohustised valuutade lõikes	31.12.2024	31.12.2023
USD (tuhandetes USA dollarites)	0	7 631
EUR (tuhandetes eurodes)	16 204	28 776
Kokku (tuhandetes eurodes)	16 204	34 848

USD 1%-line tugevnemine või nõrgenemine EUR suhtes mõjutaks 2024. aasta kahjumi- ja muu koondkahjumi aruande lõpptulemit keskmiselt 386 tuhande euro võrra (2023. aastal – 28 tuhande euro võrra).

Informatsioon kapitali juhtimise kohta on toodud lisa 10.

Lisa 17. Olulised juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Finantsaruannete koostamiseks on kasutatud mitmeid hinnanguid ja eeldusi, mis mõjutavad finantsaruannetes kajastatud varasid. Kuigi need hinnangud põhinevad juhtkonna parimatel teadmistel praeguste sündmuste ja tegevuste kohta, võivad tegelikud tulemused nende hinnangute põhjal erineda.

Müügiootel varade väärtuse kindlaksmääramiseks kasutatakse juhtkonna hinnanguid vara õiglase väärtuse ja eeldatavate müügikulude kohta. Kui CRJ-900NG tüüpi lennukite hinnanguline müügihind tugineb Äriühingule laekunud tegelikel hinnapakumistel, siis muude varade väärtuse leidmiseks kasutati varasemaid eksperthinnanguid ning juhtkonna tehtud turuanalüüsi. Mootorite, varuosade ja tööriistade tegelik maksumus võib osutada suuremaks või väiksemaks sõltuvalt müügi korraldamise ajast ning tulevikus laekuvate pakumiste tingimustest. Müügiootel mootorite väärtuse määramisel lähtuti konservatiivsest hinnangust, et ressursi ammendanud remontivajava mootori (*engine core*) minimaalne turuhind on 350 tuhat US dollarit. Äriühingu varade hulgas on kaks ressursita remontivajavat mootorit ning kaks mootorit, mille kasutusressursi jääk on keskmiselt 1 aasta. Tööriistade ja varuosade juhtkonna poolt kinnitatud hinnanguline väärtus on 1 300 tuhat eurot (lisa 5). Äriühingu varade müügi protsess lõpeb juhtkonna hinnangul 2025. aastal.

Lisa 18. Sündmused pärast aruandekuupäeva

Harju Maakohus kuulutas välja riigile kuuluva lennufirma Nordic Aviation Groupi (NAG) pankroti 2025. aasta 27. jaanuaril ning NAG tütre Regional Jet OÜ pankroti sama aasta 07. veebruaril. Vahetult enne pankroti väljakuulutamist lõpetas Äriühingu kõik rendilepingud eelmainitud rentnikutega. TVH on NAG pankrotimenetluses esitanud võlgniku vastu nõudeid kogusummas 35 741 tuhat eurot ning Regional Jet OÜ pankrotimenetluse raames nõudeid kokku 27 493 tuhat eurot (kõik nimetatud nõuded on bilansivälised).

2025. aasta veebruaris tegi Äriühing, LHV Pangaga eelneval kokkuleppel, ennetähtaegse laenu põhiosa tagasimakse kogusummas 2 850 tuhat eurot oluliselt vähendades 2025. aasta lõpuni tekkivat laenu intressikulu.

2025. esimeses kvartalis jõudis Äriühingu lennukite müügi protsess järgmisesse etappi, kus parim ostupakkumine on välja valitud ning lepingueelsete läbirääkimiste pidamiseks sõlmiti parima pakkujaga vastav kavatsuste protokoll (*Letter of Intent*) lennukite ostu-müügilepingu läbirääkimisteks.

Juhatus ja nõukogu liikmete allkirjad

Juhatus on koostanud Osaühingu Transpordi Varahaldus tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2024 lõppenud perioodi kohta.

Tõnis Tamme	Juhatus liige	16.04.2025
-------------	---------------	------------

Ergo Blumfeldt	Juhatus liige	16.04.2025
----------------	---------------	------------

KAHJUMI KATMISE ETTEPANEK

Osaühingu Transpordi Varahaldus puhaskahjum perioodil 01. jaanuar 2024 - 31. detsember 2024 oli -2 034 041 eurot.

Juhindudes äriseadustiku §179 teeb juhatus ettepaneku katta Osaühingu Transpordi Varahaldus 2024. majandusaasta kahjumi -2 034 041 eurot eelnevate perioodide jaotamata kasumi arvelt.

Lugupidamisega,

Ergo Blumfeldt

Tõnis Tamme

Juhatus liige

Juhatus liige